Kinnitatud Rakvere linnavolikogu 16.09.2026. a määrusega nr 11

RAKVERE LINNA ARENGUKAVA JA EELARVESTRATEEGIA AASTATEKS 2026-2031

Rakvere 2026

SISUKORD

1.HARIDUS, HUVIHARIDUS, NOORSOOTÖÖ 4

HARIDUS 4

NOORSOOTÖÖ. HUVIHARIDUS 10

2.TARISTU 13

3. RUUMILINE PLANEERIMINE 20

4. KESKKOND, JÄÄTMEKÄITLUS 24

6. SPORT 34

7. KULTUUR 37

8. SOTSIAALHOOLEKANNE, LASTE HEAOLU, TERVIS 40

TERVIS 46

9. KOLMAS SEKTOR 48

10. ETTEVÕTLUS, TURISM 50

11. Elanikkonnakaitse ning turvalisuse tagamine 54

12. RAHANDUS JA EELARVESTRATEEGIA (2026-2031) 57

KOKKUVÕTE 67

SISSEJUHATUS

Rakvere linna arengukava eesmärk on suunata linna arengut tervikuna, määratledes peamised tegevused valdkondade kaupa–näidates ära valdkondade vahelised koostöö- ja arendamise võimalused.

Rakvere linna tugevusteks on hea geograafiline asukoht, optimaalne suurus ja positiivne maine. Linna suurust –rahvaarv 01.09.2026 seisuga 14 551 elanikku, pindala 10,73 km² - arvestades on kohapealsete teenuste valik mitmekesine: muuseumid, kutseline teater, spaad, tänapäevased spordirajatised, haridusasutused (üldhariduskoolid, ametikool, arvukalt huviringe ja seltsitegevust). Rahvusvaheline lennujaam on sajakonna kilomeetri kaugusel. Suur võimaluste hulk eeldab ka oskust neid hästi kasutada ja üksteist täiendama panna. Kogukonna käekäik sõltub ka kohalikust omavalitsusest: kui hästi oskab ta inspireerida kodanikke olema aktiivne ja ettevõtlik ning kogutavat maksuraha põhjendatult ja eesmärgipäraselt kasutada ja ümber jagada.

Rakvere linna positsioon Eesti asustuses on sajandite vältel üsna samalaadne olnud. Tekkinud tänu looduslikule kõrgendikule rajatud kaitserajatisele, on ta olnud ümbruskonna keskuseks ning ida-lääne ja põhja-lõuna suunaliste ühendusteede sõlmpunktiks. Seetõttu on Rakverel võimalus ka tänapäeval toimetada samasugustes raamides. Linnarahva arv on muutunud Rakveres üsna sarnaselt teistele Eesti maakonnakeskustele, nagu Viljandi, Paide ja Haapsalu - kasvanud XX sajandil jõudsalt, saavutati 80-ndate lõpul haripunkt 20 000 elanikuga. Alates sealtmaalt on linna rahvaarv aeglaselt, kuid pidevalt vähenenud.

Linnast teevad linna tema kodanikud. Rakvere linna üldplaneeringu alusuuringute raames koostatud linna rahvastikuprognoosi erinevad stsenaariumid näitavad, et tõenäoliselt ei ole linnaelanike arvus ega soolises-vanuselises koosseisus murrangulisi muutusi ette näha. Sellest teadmisest tuleb ka tuleviku planeerimisel lähtuda, jättes kavasse n-ö võimalikke reserve juhuks, kui prognoos paika ei pea. Linna praegune suurus on küll paras elukeskkonna kvaliteedi jaoks, kuid ettevõtluse arenguks oleks soodsam, kui elanike arv tunduvalt kasvaks. Uute tööstusalade arenguks on keeruline asukohta leida, seega tuleks tulevikku suunavalt tõsiselt kaaluda, mis on üldplaneeringu võimalused või ühinemine mõne naaber vallaga. Linna tuleviku jaoks oleks parim elanikkonna mõõdukas kasv – see tagaks optimaalse arengu ega tekitaks liialt suuri sotsiaalseid pingeid.

2026. aastal algatati uus Rakvere linna üldplaneering.

Linna tulevikusoov – Rakvere on nooruslik ja ulja mõtteviisiga linn, kus ettevõtlikel elanikel on meelepärast ja tasuvat tööd, tagatud on väga heal tasemel esmased teenused, elukeskkond on rahulik ning keha ja vaimu virgena hoidmiseks on palju mitmekesiseid võimalusi. Kodanikud on terved ja –ettevõtlikud. Uljuse ja nooruslikkuse kõrval on väärtustatud kõigi vanuserühmade vajadused. Rakveres on turvaline elada, hea töötada ja luua oma pere, hooliv kogukond. Siin on ruumi mõelda.

1.HARIDUS, HUVIHARIDUS, NOORSOOTÖÖ

HARIDUS

Hetkeseis

Rakveres on esindatud haridustasemed alusharidusest kutsehariduseni, mis annavad õpivõimaluse linnas ligi 3500 lapsele ja noorele. Õppimiskohustuslikele õpilastele on koolitusvõimalusi munitsipaalkoolides, riigikoolides ja erakoolides. Rakvere Raamatukogu toetab nii formaalharidust kui ka elukestvat õpet.

- **Alusharidust** omandavad lapsed Rakvere Linna Lasteaias. Erasektorist ostetakse lasteaia- ja lastehoiuteenust vastavalt vajadusele.

- **Põhiharidust** omandavad koolikohustuslikud õpilased Rakvere Põhikoolis, Rakvere Vabaduse Koolis ja Rakvere Reaalkoolis. Lisaks on võimalik õppida Rakvere Waldorfkoolis, Rakvere Eragümnaasiumis ja - mittestatsionaarses õppevormis Rakvere Ametikoolis.

- **Keskharidust** omandavad õpilased Rakvere Riigigümnaasiumis, Rakvere Eragümnaasiumis, Rakvere Waldorfkoolis ning mittestatsionaarses õppevormis Rakvere Ametikoolis.

- **Kutse- ja täiskasvanuhariduse** omandamiseks on loodud võimalused Rakvere Ametikoolis, lisaks pakuvad mitteformaalõpet / elukestvat õpet mitmed MTÜ-d, koolituskeskused ja muud asutused.

- **Kõrgharidus:** Rakvere linn arendab koostööd kõikide Eesti ülikoolidega pakkudes ja võimaldades koostööd teadusarenduseks, teadusprojektideks ja uuringuteks läbi erinevate koostööprojektide ning tudengitele praktikakohti, nt lasteaedades ja üldhariduskoolides.

- **Huvihariduse** omandamiseks on loodud võimalused Rakvere Muusikakoolis, Rakvere Spordikoolis ning linnas tegutsevates erahuvikoolides. Huviringid töötavad linna üldhariduskoolides, erakoolides, riigikoolides ja kolmanda sektori asutustes.

Rakvere linna haridusvaldkonna olulisemad tugevused on:

- eriilmelised üldharidus-, huviharidus-, spordi- ja kultuuriasutused, mis moodustavad mitmekesise õpikeskkonna;
- koostöö erinevate haridusasutuste vahel;
- on loodud väiksemad rühmad haridusliku erivajadustega lastele kõigis Rakvere munitsipaallasteaedades ning eri- või tõhustatud toe klassid munitsipaalkoolides;
- kaasaegsed infotehnoloogia võimalused;
- haridusasutustes töötab tunnustusi pälvinud pädev personal.

Rakvere linna haridusvaldkonna kitsaskohad on:

- osades munitsipaallasteaia ja kõigis munitsipaalkoolide hoonetes ei ole kaasaaegne õpikeskkond;
- munitsipaalkoolide ruumide optimaalne kasutamine õpilaste arvust ja haridusvõrgu vajadustest lähtuvalt on kokku leppimata;
- kvalifikatsioonile vastavate õpetajate ja tugispetsialistide vähesus ning ebapiisav järelkasv;
- rahaliste vahendite vähesus haridustehnoloogilisteks ja –metoodilisteks uuendusteks haridusasutustes nüüdisaegse õpikäsituse elluviimiseks;
- formaalse ja mitteformaalse hariduse lõiming on vähene;
- kõrghariduse omandamise võimalused Rakveres kohapeal puuduvad;
- koolides puuduvad karjäärinõustajad;
- linnaülese kaasava hariduse koordinaatori ja kaasava hariduse kontseptsiooni puudumine

Visioon 2030: Haridusasutuste võrgustik ning formaalse ja mitteformaalse õppimise võimaluste paljusus toetab igas vanuses õppija vajadusi tervikliku isiksuse kujunemisel tema huvidest ja võimetest lähtuvalt. Rakvere linn on uuendusmeelne, väärtustab teadus- ja arendustegevust ning on koostöös kõrgkoolidega aktiivne ja nähtav. Õpivõimalused on valikurohked ja kättesaadavad ning haridussüsteem võimaldab sujuvat liikumist haridustasemete ja -liikide vahel. Hoitud on nii õpilased kui õpetajad. Loodud on linnaülene töö- ja palgakorralduse läbipaistev süsteem.

- **Alusharidus**: kvaliteetne alusharidus on kättesaadav kõigile lastele, kelle vanemad seda soovivad;
- **Põhiharidus**: linna kõikides põhikoolides on loodud nüüdisaegset õpikäsitust toetavad õpitingimused kvaliteetse põhihariduse omandamiseks, mis võimaldab jätkata haridusteed soovitud koolis;
- **Huviharidus ja huvitegevus**: Rakvere linna elanikel on mitmekülgsed võimalused huvihariduse omandamiseks ja huvitegevusega tegelemiseks, üld- ja huvihariduses tehakse lõimitud koostööd ja ressursse kasutatakse optimaalselt;
- **Kesk-, kutse- ja kõrgharidus**: linnal on välja kujunenud koostöövormid kesk-, kutse- ja kõrgharidust ning täiskasvanute täiendusõpet pakkuvate asutustega, arvestatakse ümbruskonna tööjõuturu vajadusi.

Haridusasutuste ühisosana tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

HARIDUSASUTUSTE ÜHISOSA	**Linna haridusasutused on integreeritud õppe- ja halduskorraldusega tervik, milles õpilastel on ühelt haridustasemelt või -astmelt teisele üleminek sujuv, vajadusi ja võimeid arvestav.**			
	Eesmärk	**Tegevus**	**Aeg**	**Teostajad, rahastajad, koostööpartnerid**
	E 1.1 Tuge vajavatele lastele on loodud vajaduspõhised õpivõimalused	T 1.1.1. Kaasava hariduse põhimõtetest lähtuvalt tuge vajavate laste/õpilaste toetamine.	Pidev	Linnavalitsus, haridusasutused, erasektor, projektid
		T.1.1.2. Tugispetsialistide koostöö soodustamine.	Pidev	Linnavalitsus, haridusasutused, erasektor, projektid
		T.1.1.3. Tugivõrgustiku (tugispetsialistid, koolide HEV-meeskonnad, linna sotsiaalosakonna töötajad jms) töö ühtsete põhimõtete edasiarendamine lasteaedades ja koolides (vastutamine, infovahetus).	Pidev	Linnavalitsus, haridusasutused, erasektor, projektid
		T.1.1.4. Integreeritud tugiteenuste mudeli väljatöötamine koolist väljalangevuse ennetamiseks ("Varajane märkamine ja sekkumine") ja väljatöötatud mudeli jätkusuutlik rakendamine	2026-2027	Haridusasutuste tugi- jm spetsialistid (lasteaia ning koolide õpetajad, noorsootöötajad)
		T.1.1.5. Rakvere haridusasutuste ülese õppenõustamissüsteemi mudeli väljatöötamine.	2026-2027	Linnavalitsus, haridusasutused, erasektor, projektid
		T.1.1.6. Rakvere üldharidus- ja huvikoolide personali järjepidev koolitamine hariduslike erivajadustega laste õpetamiseks ja toetamiseks	Pidev	Linnavalitsus, haridusasutused
		T.1.1.7. Suurendada haridusasutuste, sh noorsootööasutuste ja huvikoolide võimekust rakendada kaasava hariduse põhimõtteid ostes hariduslike erivajadustega õpilaste õpetamiseks, tugiteenuste osutamiseks, õppimiseks või noorsootöö teenuste osutamiseks vajalike õppe-, abivahendeid, õppematerjale või -vara.	2025-2027	Linnavalitsus, haridusasutused, projektid

		T.1.1.8. Hariduse valdkonna kaasavatele ja kvaliteetsetele teenustele võrdse juurdepääsu parandamine, arendades juurdepääsetavat taristut.	2026-2030	Linnavalitsus, haridusasutused, projektid
	E 1.2 Kvalifitseeritud õpetajate järelkasvu toetamine	1.2.1. Õpetajatel on teadmised ja valmisolek töötada mitmekeelses klassi- või rühmaruumis ning toetada lapsi, kellel on eesti keelest erinev kodune keel ja kultuur.	Pidev	Linnavalitsus, haridusasutused
		1.2.2. Õpetajatele, haridusasutuste tugispetsialistidele ja juhtidele on tagatud tugi keeruliste juhtumitega toimetulekuks supervisioonide, psühholoogilise nõustamise vms läbi. Töötajatele vaimselt ja füüsiliselt turvalise ning tervist ja heaolu toetava keskkonna ja õppekorralduse tagamine.	Pidev	Linnavalitsus, haridusasutused
		1.2.3. Õpetajate töö- ja palgakorralduse põhimõtete välja töötamine ja rakendamine	2026-2027	Linnavalitsus, haridusasutused
	E 1.3 Haridusasutused osalevad ühiselt või oma asutusega õppeprotsessi toetavates projektides ja programmides.	T 1.3.1 Üleriigilistes ja rahvusvahelistes programmides ning projektides osalemine.	Pidev	Linnavalitsus, haridusasutused, erasektor, projektid
	E 1.4 Rakvere linna haridusasutustel on ajakohane infotehno-loogiline taristu.	T 1.4.1 Infotehnoloogia ajakohastamine	Pidev	Linnavalitsus, haridusasutused, erasektor, projektid
	E 1.5 Rakvere linn on koostööpartner täiskasvanu-haridust ja erialaõpet pakkuvatele asutustele.	T 1.5.1 Täiskasvanute täiend- ja ümberõppe toetamine.	Pidev	Linnavalitsus, haridusasutused, projektid

	E 1.6 Linn on avatud koostööks erinevate kõrgkoolidega	T 1.6.1 Koostöös kõrgkoolidega linna arengu toetamine.	Pidev	Linnavalitsus, haridusasutused.
		T 1.6.2 Linnavalitsus ja allasutused võimaldavad praktikakohti erinevate kõrgkoolide üliõpilastele.	Pidev	Linnavalitsus, haridusasutused

Lisaks linnas lahendamist vajavad haridusvaldkonna eesmärgid, haridusvaldkondade lõikes

	Eesmärk	**Tegevus**	**Aeg**	**Teostajad, rahastajad**
ALUSHARIDUS	**Kvaliteetne alusharidus on kõigile soovijatele kättesaadav.**			
	E 1.7 Alusharidus on kättesaadav, igale alushariduse soovijale on tagatud kvaliteetne õpe ja tugiteenused	T 1.7.2 Täiendavate lasteaia- ja lastehoiukohtade ostmine erasektorist.	Vaja-dusel	Linnavalitsus, projektid
		T 1.7.3 Koostöö eralasteaedade ja -lastehoidudega.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, projektid
		T 1.7.4 Lasteaedades märgatakse iga lapse eripära ja tagatakse sobiv arengukeskkond, mis kindlustab võimetekohase haridustee jätkamise.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, lasteaiad
		T 1.7.5. Lasteaedade ja -hoidude ümberehitamine kõikide laste vajadusi arvestades	Pidev	Linnavalitsus, projektid, lasteaiad, lastehoiud
		T 1.7.6. Lasteaedade juhtkondade erialaste kompetentside toetamine lähtuvalt haridusasutuse juhi kompetentsimudelist.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, lasteaiad
PÕH I- ja KES	**Rakvere koolides on loodud võimalused kaasaegse, kvaliteetse ja konkurentsivõimelise põhihariduse omandamiseks.**			

	E 1.8 Õpilastele ja õpetajatele on loodud kaasaegne õpi-ja töökeskkond, mis arvestab nüüdisaegset õpikäsitust.	T 1.8.1 Analüüsitakse olemasolevate põhikoolide ruumiprogramme, arvestades ruumikvaliteedi põhimõtetega, sh aja- ja asjakohasus, ligipääsetavus, kohandatavus, säästlikkus ja tõhusus, keskkonnasõbralikkus, ohutus, tervislikkus jm.	Pidev	Linnavalitsus, riik, projektid
		T 1.8.2. Ettevalmistuste tegemine ülelinnalise põhikooli asutamiseks aastal 2031 arvestades õpilaste arvu prognoose ja erinevate kooliastmete õpikeskkonna vajadusi.	2026-2031	Linnavalitsus, riik, projektid
	E 1.9 Haridus on konkurentsi-võimeline.	T 1.9.1 Koolijuhtide erialaste kompetentside toetamine lähtuvalt haridusasutuse juhi kompetentsi mudelist.	Pidev	Linnavalitsus, koolid, projektid
		T 1.9.2 Koolide õppetöö korralduse paindlikkuse (nt. õuesõpe jm vormid) toetamine ja vajalike vahendite soetamine.	Pidev	Linnavalitsus, koolid, projektid
		T 1.9.3 Külalisõpetajate kaasamine, õpilaste ja õpetajate välisvahetus.	Pidev	Linnavalitsus, koolid, projektid
		T 1.9.4 Koostöö linnas tegutsevate koolidega, et laiendada valikuvõimalusi põhihariduse omandamiseks erinevate pedagoogiliste lähenemisviiside kaudu.	Pidev	Linnavalitsus, koolid, projektid
		T 1.9.5 Üldhariduskoolid teevad koostööd huvikoolidega, et siduda formaalne ja mitteformaalne haridus, lähtudes suunast „Linn kui õpikeskkond“.	Pidev	Linnavalitsus, koolid, projektid

NOORSOOTÖÖ. HUVIHARIDUS

Hetkeseis

Rakvere linnas on mitmekesised noorsootöö võimalused. Erinevad sihtrühmad on kaasatud huvikoolide, huvitegevuste, noortekeskuse, sotsiaalkeskuse laste päevakeskuse ja koolides korraldatava noorsootöö kaudu.

Huvihariduse omandamiseks on loodud võimalused kahes munitsipaalhuvikoolis: Rakvere Muusikakoolis ja Rakvere Spordikoolis. Lisaks toetatakse Rakvere linnas tegutsevaid erahuvikoole muusika-, tantsu-, kunsti-, tehnika- jm valdkonnas.

Huvitegevust pakutakse linna üldhariduskoolides, erakoolides, riigikoolides, Rakvere Sotsiaalkeskuse laste päevakeskuses, noortekeskuses, kultuuri- ja spordiorganisatsioonides jm. Riikliku täiendava toetuse abil on võimalik huvihariduse ja huvitegevuse valdkonnas mitmekesistada huvihariduse ja -tegevuse võimalusi ja kättesaadavust.

Rakvere Avatud Noortekeskus kaasab oma tegevusse noori vanuses 7-26 aastat. Koostöös erinevate huvitegevuste pakkujatega, koolide huvijuhtidega ja organisatsioonidega luuakse noortele mitmekesiseid võimalusi arendavateks tegevuseks nii noortekeskuses, kui ka avatud linnaruumis. Avatud noortekeskus tõstab õpilasmaleva korraldamisega noorte tööhõivevalmidust. Riskioludes elavate ja/või probleemkäitumisega noorte toetamisel tehakse koostööd politsei ja laste heaolu spetsialistidega. Noortekeskus kuulub Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendusse, maakonna noorsootöötajate võrgustikku ja on avatud võimalustele erinevate võrgustikega liitumiseks. Noortekeskuses töötavad vastava haridusega ja/või noorsootöötaja kutset omavad töötajad. Aastal 2025 pälvis Rakvere Avatud Noortekeskus Ettevõtliku Noortekeskuse kvaliteedimärgise, saavutades hindamisel kolm tärni viiest võimalikust.

Mitmekesised vaba aja sisustamise võimalused on loodud noortele Rakvere Raamatukogus ja Rakvere Sotsiaalkeskuse laste päevakeskuses.
Rakvere linnas tegutsevad erinevad noorteorganisatsioonid: Kaitseliidu Viru Malev (Noorkotkad, Kodutütred), Karmeli Koguduse Noored, Kolmainu Koguduse pühapäevakool jt).
Rakvere linna noortel on võimalik osaleda Rakvere linna õpilasesinduses. Noorte osaluskogudena tegutsevad õpilasesindused enamikes linnas asuvates koolides. Rakvere linnas on noorte omaalgatuse toetamise kord, mis võimaldab noortel oma ideid realiseerida.

Kitsaskohad: Mobiilse noorsootöö puudumine, üle-linnalise noorsootöö vähene korraldus ja kõikide haridusasutuste kaasamine, projektide kirjutamise ja lisaressursside kaasamise vähesus. Rakvere linna kui maakonnakeskuse mured teiste KOV noortega kesklinnas.

Aasta 2030 visioon

- Linnas on noortele loodud head tingimused arenguks ja eneseteostuseks mitmekülgse, lõimitud formaalse ja mitteformaalse õppe kaudu.

- Noorsootöös lähtutakse noorte tegelikest vajadustest ja huvidest toetamaks noore positiivset arengut.
- Noorsootöötajad on kvalifitseeritud valdkonnaspetsialistid.
- Avatud noorsootööd pakutakse kaasaegsetes tingimustes.
- Noorsootöös, huvihariduses ja -tegevuses omandatud oskused ja pädevused on arvestatud üldharidusõppes.
- Rakvere on osa maakondlikust ja üleriigilistest noorsootöö võrgustikest.
- Noorteinfo on hästi kättesaadav, soodustatakse noorte osaluskogemuse saamist ning tagatud on mitmekülgsed võimalused ettevõtlikkuse suurendamiseks.
- Tegutseb aktiivne noortevolikogu

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	**Tegevus**	**Aeg**	**Teostajad, rahastajad, koostööpartnerid**
E 1.10 Huviharidus ja huvitegevus on kvaliteetne ja mitmekesine ja kõigile soovijatele kättesaadav	T 1.10.1 Jätkusuutliku toetussüsteemi loomine toimivate organisatsioonide toetamiseks ja uute, valdkonda mitmekesistavate tegevuste arendamiseks.	Pidev	Linnavalitsus, koolid, huvikoolid, spordiklubid, kultuuriseltsid
	T. 1.10.2 Noortega tegelevate organisatsioonide ja erahuvikoolide toetamine.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor
	T 1.10.3 Huvihariduses ja huvitegevuses osalemise info haldamissüsteemi arendamine (Arno/SPOKU).	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, koolid, huvikoolid, kultuuriseltsid, spordiklubid
	T 1.10.4 Noorte info pakkumiseks e-keskkonnaga liitumine.	2026-2027	Linnavalitsus
	T 1.10.5 Noorte kaasamise toetamine (nt osaluskogu)	Pidev	Linnavalitsus, noortekeskus, riik
	T 1.10.6 Munitsipaalhuvikoolide kaasajastamine.	Pidev	Linnavalitsus, riik, erasektor, projektid
	T 1.10.7 Treenerite ja juhendajate koolituste toetamine	Pidev	Linnavalitsus, riik, erasektor, projektid

E 1.11 Noortekeskuse tegevuse toetamine	T 1.11.1 Rakvere Avatud Noortekeskuse tegevuse arendamine ja kaasajastamine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 1.11.2 Noorsootöötajate koolitustel osalemise toetamine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 1.11.3 Noorsootöötajatel võimaldatakse osaleda valdkonna võrgustikes.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
E 1.12 Noorte omaalgatuse toetamine	T 1.12.1 Noorte omaalgatusprojektide järjepidev toetamine, toetustingimuste kaasajastamine.	Pidev	Linnavalitsus
E 1.13 Rakvere linn aitab kaasa noorte tööhõive suurendamisele	T 1.13.1 Õpilasmaleva korraldamine noortele tööharjumuse kasvatamiseks.	Pidev	Linnavalitsus, noortekeskus
E 1.14 Rakvere linna noorsootöö valdkonna arendamine	T 1.14.1 Noorsootöö kvaliteedi hindamine ja arendamine.	Pidev	Linnavalitsus, noortekeskus, riik, projektid
	T 1.14.2 Noorsootöövaldkonna töötajate ja noorte tunnustamis korra kehtestamine. T 1.14.3 Digitaalse noorteinfo standardi testimine ja arendamine	2026 2026-2027	Linnavalitsus, noortekeskus, huvikoolid, riik, projektid Raamatukogu, koolid, huvikoolid, linnavalitsus, riik
E 1.15 Noorsoo-töö teenuse jõudmine uute noorteni	T 1.15.1. Osalemine riiklikes ja rahvusvahelistes projektides ning programmides.	Pidev	Linnavalitsus, riik, erasektor, allasutused, projektid
	T 1.15.2 Mobiilse kontaktnoorsootöö teenuse arendamine.	Pidev	Linnavalitsus, riik, erasektor, allasutused, projektid
E 1.16 Erineva emakeele, kultuurilise- ja sotsiaalse taustaga noored on kaasatud noorsootöö tegevustesse	T 1.16.1. Toetatakse töötajate oskust suhelda eesti keelest erineva emakeelega noortega.	Pidev	Linnavalitsus, riik, projektid
	T 16.2.2 Korraldatakse regulaarselt lõimumist soodustavaid tegevusi.	Pidev	Noortekeskus, huvikoolid, erasektor

2.TARISTU

Hetkeseis

Taristu ehk infrastruktuuri all käsitletakse selles peatükis eelkõige tehnilist taristut: teed ja tänavad, vee- ja kanalisatsioonivarustus, elektri-, gaasi-, sooja- ja sideliinid. Rakveres on selles suhtes olukord üsna hea. Linnal on hea asukoht Tallinna–Narva maantee ääres, seda läbib ka raudtee, sadamad (Tallinna, Kunda jm) on läheduses ning ka rahvusvaheline Tallinna lennujaam jääb vaid sajakonna kilomeetri kaugusele. Need on inimeste ja kaupade liikumiseks olulised kanalid. Linnasiseseks toimimiseks on aja jooksul välja ehitatud ka eluks ja ettevõtluseks vajalikud tehnovõrgud.

Lühidalt nende olukorrast liigiti:

Vesi ja kanalisatsioon

Rakvere linna ja selle lähiümbruse tarbeks kinnitatud põhjaveevaru 10 160 m3/ööpäevas on piisav ning tagab elanike ning ettevõtete veevajaduse. Vee- ja kanalisatsioonitrasside tsentraalse süsteemiga liitumise võimalus on loodud ca 99,5% linna olemasolevatest majapidamistest. Edaspidi tuleb töötada selle nimel, et linna kodanikele ja ettevõtjatele tagada optimaalse hinna ja kvaliteediga toimiv veevärgiteenus, et ka need majapidamised, mis siiani kasutavad oma veetarbeks salvkaevusid ning kanalisatsiooniks kogumiskaeve, ühendataks tsentraalsesse võrku. Kindlasti jätkub trasside rekonstrueerimine, sademevee kogumise ala laiendamine ning veepuhastusseadmete rekonstrueerimine. Ühisveevärgi ja kanalisatsiooni arengusuunad on täpsemalt määratud ja kirjeldatud Rakvere linna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavas aastateks 2026-2038.

Gaasivarustus

Gaasivarustuse võrk on linnas hästi arenenud ning olemasolevatele ja ka uutele klientidele on võimalik teenust pakkuda. Olulisi suuremahulisi investeeringuid praegu teada ei ole. Siin määrab tarbimise võimaliku kasvu uute klientide suhtes paljuski ära konkureerivate energiapakkujate teenuste hind ja kvaliteet. Gaasivarustuse võrgu omanike huvi on tänavate rekonstrueerimisel rekonstrueerida vajadusel ka oma trasse.

Side

Konkureerivaid teenusepakkujaid on piisavalt. Võrgud on hästi välja arendatud ning käib nende pidev uuendamine. Suuremahuliste andmehulkade edastamiseks on linnas olemas nüüdisaegsed kaabliühendused. Suuremad ärihooned varustatakse fiiberoptiliste kaablitega, mis tagavad levi suurema kiiruse ja kindluse. Jõudsalt areneb ka õhu kaudu leviv andmeedastus. Tehnoloogiline areng on kiire, toimib teenusepakkujate vaheline vaba konkurents ning selles

valdkonnas suuremahulisemaid linnakeskkonda moonutavaid või segavaid ehitustöid ette näha ei ole. Vanad vaskkaablid tõmmatakse kanalitest välja ja asendatakse nüüdisaegsetega. Plaanis on uusi kaableid paigaldada sinna, kus on sidekanalisatsioon juba olemas ja kaevetöid ei ole tarvis teha. Uute planeeritavate ehitusmahtude juures tagab Telia Eesti AS arendaja soovi korral fiiberoptilise ühenduse. Telia Eesti AS huvi on tänavate rekonstrueerimisel kõrvaldada õhuliinid ja asendada need maakaablitega. Avaliku WiFi-võrguga on kaetud piirkond keskväljak-Kolmainu kirik-Tallinna tänav.

Elektrivarustus ja välisvalgustus

Linn ja linna ümbruskonda jäävad tootmisalad on valdavalt vajalike võimsustega tagatud. Varustuskindlus on samuti piisav. Õhuliinid asendatakse võimalusel maakaablitega ning seda koostöös tänavavalgustuse arendajatega. Rakvere linn ostab elektrienergiat börsilt.

Valgustatud tänavaid on Rakvere linnas kokku 88,5 km, valgustuspunkte on kokku ca 3000, sh. 95% LED valgustid, välisvalgustusvõrgu kilpe 45 tk ja linna halduses olevaid valgustusmaste 930. Edaspidises arengus on suund võetud sellele, et järk-järgult asendatakse amortiseerunud ja suure energiatarbega elavhõbedavalgustid väiksema elektritarbe ning pikema elueaga kaasaegsete valgustite vastu. Võimalusel on kasutatud riiklike tõukefondide rahalisi vahendeid tänavavalgustuse uuendamiseks. 2019. aastal sai Rakvere linn toetust EL Ühtekuuluvusfondist KIK vahendusel projektile „Rakvere linna tänavavalgustuse renoveerimine“, mille raames on renoveeritud ja täiendavalt lisatud kokku 1554 tänavavalgustuspunkti. 2025 aasta jooksul viidi läbi tänavavalgustuse uuendamise projektid, mille raames vahetati välja 101 valgustit ja rajati tänavavalgustus Sepa tänavale, kus see senini puudus. Lähiaastatel on plaanis Rakvere linna tänavavalgustus sajaprotsendiliselt viia täielikult üle LED-valgustusele ja kaasaegsele infrastruktuurile.

Soojavarustus

Üldist

Rakvere linna kaugkütte soojustarbe vajaduste katmiseks on Rakveres. 2026 aastal neli kaugküttevõrku – Lennuvälja, Kukeküla, Vanalinna ja Südalinna. Võrgupiirkonnad pole omavahel torustikega ühendatud (vt Rakvere kaugküttepiirkonna kaarti), kuid moodustavad ühtse kaugküttepiirkonna, milles tarbijatele rakendub ühtne keskmine müügihind.

Rakvere kaugküttesüsteemi on tunnustatud energiatõhususe märgisega “Tõhus kaugküte”. Nimetatud märgisega kaugküttevõrk vastab EL energiatõhususe direktiivis 2012/27EL sätestatud tingimustele, mille kohaselt on tõhus kaugküttesüsteem, mis kasutab vähemalt 50% taastuvenergiat, 50% heitsoojust; 75% koostoodetud soojust või 50% sellise energia ja soojuse kombinatsiooni.

Kaugküttepiirkonna kirjeldus

Rakvere kaugküttepiirkonna põhiosa moodustab nn **Südalinna võrk**, milles tarbimise osakaal kogu linna kaugkütte tarbimisest moodustab 92%. Südalinna võrgupiirkonna tarbijateks on 92 korteriühistut,-57 ärihoonet, 29 KOV hoonet, 7 riigi hoonet ja 4 eramut.

Lennuvälja võrk varustab soojusega tarbijate gruppi piirkonnas, mis paikneb raudteest põhja pool. Lennuvälja võrgupiirkonna tarbijateks on 7 korterelamut ja 2 tootmishoonet, millest viimane liitus kaugküttega alles 2022.a.

Väike, raudteejaama laheduses paiknev **Kukeküla võrk** varustab ainult nelja tarbijat (4 kortermaja).

Vanalinna võrk varustab soojusega väikest hoonete gruppi, mille moodustavad AS Virumaa Muuseumid hooned Tallinna tänava alguses ning korterelamu aadressil Pikk tn 1.

Soojuse tootmine

Rakvere võrgupiirkondadest on Südalinna piirkonnas Päikese tänaval arvestatav taastuval kütusel töötavad 2,0 MW käitis ja 5,2 MW koostootmisjaam, mis kuuluvad Adven Eesti AS-le ja mis enamuse aastast töötavad maksimumi lähedastel koormustel, kuid see ei ole piisav Südalinna võrgu soojuskoormuse katmiseks. Tipuvõimsuse katmiseks toodetakse soojusenergiat AS-i Rakvere Soojus Lembitu ja Roosi tänava katlamajades.
Rakvere kaugküttepiirkonnas hakkepuidu baasil toodetud soojusenergia osakaal on 88%, maagaasil 12%.
AS-i Rakvere Soojus katlamajad töötavad kõik maagaasil, välja arvatud Südalinna piirkonna Lembitu tänava keskkatlamaja ja Lennuvälja piirkonna katlamaja, kus on võimalik kasutada teise kütusena põlevkiviõli. Põlevkivi kasutuselevõtt 2022-2023 kütteperioodil oli põhjustatud kõrgest maagaasi hinnast ja tagas energiakriisi ajal varustuskindluse. 2023-2024 kütteperioodiks maagaasi hind langes ja sellest tulenevalt põlevkiviõli ei kasutata.

AS Rakvere Soojus võrguettevõtjana vastutab soojusenergia varustuskindluse tagamise eest. Varustuskindluse tagamine tähendab kogu vajaliku soojuskoormuse katmise võimekuseks valmisolekut ehk sisuliselt kogu soojustarbijatele kõige külmemal ajal vajamineva soojuskoormuse katmiseks vajaliku soojuse tootmise ja edastamise seadmete valmisolekut kiireks automaatseks käivitumiseks. See hõlmab vajaliku võimsusega katelseadmete pargi töökorras hoidmist, et tagada kaugküttesüsteemi varustuskindlus igal ajahetkel.

Kaugküttevõrgu tehnilised andmed

Rakvere kaugkütte võrkude summaarne torustike pikkus on 21 615 m, millest väli torustikke on 18 886 m ja keldrites paiknevaid ja sise torustikke 2 729 m. Väli torustikest on rekonstrueeritud 17 162 m ehk 91%. Keskmine suhteline soojuskadu on 18%
Perioodil 2018-2024 on uuendatud Südalinna võrgupiirkonnas vanu amortiseerunud kaugküttetorustikke 4,8km ulatuses, mis annab soojuskao arvestuslikuks kokkuhoiuks ca 2028 MWh aastas ja vähendab süsiniku heidet 55,2 t CO2/a. Soojustorustikke uuendati SA KIK toetuse toel. 2025. a soojustorustike uuendamist ei toimunud.

Rakvere kaugküttepiirkonna arenguperspektiivid

Jätkuvalt on oluline teha investeeringuid energiatõhususe, varustuskindluse ja energia julgeoleku suurendamisse. Maagaasi osatähtsuse vähendamiseks on vajalik teostada maagaasi asendamine taastuva kütusega. AS Rakvere Soojus osales 2025. a SA KIK toetuse taotlusvoorus “Kaugküttesüsteemide investeeringud II” , et taotleda toetust Lennuvälja

linnaosale pelleti katlamaja ehitamiseks. Taotlus sai positiivse otsuse ja 2026. a lõpuks on planeeritud pelleti katlamaja valmimine. Selle projekti teostumisega väheneb veelgi Rakvere kaugküttepiirkonnas fossiilsete kütuste kasutamine. Vanalinna võrk on perspektiivne ühendada Südalinna võrgu selle haruga, mis paikneb Vanalinnast põhja pool endise piiritusetehase piirkonnas. Ligikaudne torustiku pikkus on umbes 400 m, kuid seda torustikku oleks võimalik pikendada kuni Rakvere Teatrini. Rakvere Teatri ja Politsei- ja Päästeteenistuse hooned asuvad küll väljaspool Rakvere kaugküttepiirkonda, kuid neid köetakse gaasiga ja nende hoonete ühendamine kaugküttesse oleks kasulik nii hoonete valdajatele kui Rakvere Soojus AS-le. 2016. a valminud arengukava järgi võib nende hoonete hinnanguline energiatarbimine olla 3900 MWh/a ja maksimaalne soojuskoormus 1,85 MW.

Tallinna Tehnikaülikooli Energiatehnoloogia instituut kutsus Rakvere Linnavalitsust partneriks HeatPlan projektis, mille sisuks on soojusmajanduse arengukavade koostamine. Rakvere sobiks suurepäraselt, sest on olemas palju erineva profiiliga soojustarbijaid, koostootmisjaam ning kogemused soojusmajanduse arengukavadega.

Olemasolev arengukava on koostatud aastani 2026. Rakvere linnavalitsus koostöös AS-ga Rakvere Soojus otsustasid koos Energiatehnoloogia instituudi teadlastega osaleda PlanHeat projektis, mille tulemusena pidi valmima linna uus soojusmajanduse arengukava. PlanHeat projekt alustas tööd märts 2025 ja selle lõpp on planeeritud 2028. a. Projekti lõpptulemusena peab valmima vastav tööriist, mille kasutamine aitaks omavalitsustel koostada soojusmajanduse arengukavasid. Esialgne eesmärk PlanHeat raames uue soojusmajanduse arengukava koostamine 2027 aastaks ei osutu võimalikuks. Vajalik on alustada koostöös AS-ga Rakvere Soojus uue arengukava koostamist.

Raudtee

Raudtee olemasolu linnas on positiivne faktor. Kuigi ühelt poolt tekitab see juurde probleeme liikluses, ohutuses ja mürafoonis, siis teiselt poolt avab võimalusi kaubavedudeks ja reisijate veoks. Tänase päeva seisuga on rohket müra tekitanud kaubarongide liiklus ida suunal peaaegu kadunud ning toimub diiselrongide väljavahetamine elektrirongide vastu. Taristu arendamisega on jõutud juba Rakvere linnani. Viimastel aastatel on reisijate veo puhul rongi kasutamine muutunud oluliselt populaarsemaks. Rongiliikluse areng reisijateveo osas sõltub paljuski Euroopa Liidu ja Eesti valitsuse poliitilistest otsustest ja valdkonnale laekuvatest toetustest. Mugav ja kiire rongiühendus 100 km kaugusel oleva Tallinnaga võimaldaks elamist Rakveres ja töötamist Tallinnas ja vastupidi. Iseasi, kas selline pendelränne pikemas perspektiivis ikkagi parim lahendus on. Kokkuvõttes lisab raudtee olemasolu linnas siiski võimalusi olemasolevatele ning uutele ettevõtjatele. Raudteejaama kõrvale Jaama pst 16 krundile on välja ehitatud bussiooteplatvorm, jalgrattahoidikud, pingid ning autoparkla rongile läinud inimestele, paigaldatud on tualettruum. Alale on kavandatud veel katusealune busside ootamiseks ja infotabloo ning kaetud jalgrattaparkla.

Sõiduteed

Suuremaid investeeringuid nõudvad objektid, nagu viadukt ja uued läbimurded jms teostatakse välisvahendite kaasamise võimaluse korral.

Linnateid renoveeritakse vastavalt vajadusele ja võimalusetele.

Ühistransport

Alates 2016. aastast on ühistransport Rakvere linna korraldada. Aastast 2022 alustasid Rakvere linnaliinide teenindamist 8-aastase avaliku teenindamise lepingu alusel gaasikütust kasutavad bussid. Uue avaliku teenindamise lepingu aastane liiniveo maht oli ca 316 tuhat liinikilomeetrit. 2021. aasta sügisest hakkas järsult tõusma gaasikütuse hind ning selleks, et vedaja oleks suuteline avaliku teenindamise lepingut täitma ning Rakvere linn oma eelarvelisi vahendeid arvestades lepingu töömahtu rahastama, vähendati liiniveo mahtu alates 01. septembrist 2022 rohkem kui 40%. Alates 2023. aastast on Rakvere linnaliinide aastane veomaht u 178 000 kilomeetrit ning lähiaastatel see ei muutu.

Kõnniteed (käsitletakse ka kergliiklejatele mõeldud teid)

Rakveres on kergliiklus- ja kõnniteede arvukus suurenenud ja tehniline seisukord on tunduvalt paranenud, võrgustiku arendamist tuleb jätkata. Hõredama liiklusega tänavatel on väikelinnas rattaga liikumiseks mõistlik kasutada tänavat ning paralleelse rattatee rajamine ei ole otstarbekas. Küll aga on vajalik rajada kergliiklusteed tihedama liiklusega autoteede kõrvale, kus oleks tagatud ka suurem potentsiaalne kasutajate hulk.

Aasta 2030 visioon

- Linnasiseselt on välja arendatud kõnni- ja kergliiklusteede võrk, mis võimaldab elanikel mugavalt igapäevased toimingud sooritada jalgsi või kergliiklusvahendiga. On loodud ühendused linna ringteega ja ümbruskonna valdade kergliiklusteedega. Toimib kergliiklusvahendite laenutussüsteem.
- Rakverel on tagatud hea transpordiühendus nii reisijate kui kaubavedude osas kõigis suundades.
- Linn on täies ulatuses varustatud korralike vee- ja kanalisatsioonitrasside võrguga. Teenuse hind ja kvaliteet on tasakaalus. Tagatud on piisava ressursiga kvaliteetne, puhas vesi. Sadeveesüsteemi on kaasatud loodussõbralike sadeveelahenduste rajamine esmase valikuvariandina tegelemaks laussadude tihenemisest tulenevate probleemidega. Eelistatud on võimalikult suures mahus sadevee kohapeal immutamine.

- Energiaturul valitseb vaba konkurents ning toimiv turg tagab elanikele ja ettevõtjatele võimaluse leida endale parim teenusepakkuja. Kohalikul ressursil baseeruv taastuvenergia on saavutanud energiabilansis arvestatava osakaalu.
- Rägavere tee ja Linnuriigi ühendamine.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	**Tegevus**	**Aeg**	**Teostajad, rahastajad**
E 2.1. Kõnni- ja kergliiklusteede ehitus ja remont	T 2.1.1 Nimetatud lõikude rajamine, mis ühendab erinevad suunad: 1. Karja tänav - Vesiveski tänavast Tartu tänavani 2. Tammiku tn – Õie tn kuni Tõrma ringini 3. Kesklinn – Vabriku tänava ja Näituse tänava ristmikuni 4. Vabaduse tn. – Linnu tee 5. Tallinna tänav-Narva tänava lõpp	2026-2030	Linnavalitsus, projektid
E 2.2 Sõiduteede ning ristmike remont ja rekonstrueerimine	T 2.2.1 Suure koormusega tänavate ja ristmike väljaehitamine *Teed ja tänavad* 1. Tallinna tn (Võidu tn – Kauba tn) 2. Karja tn (Vesiveski tn – Tartu tn) 3. Narva tn 4. Õli tn 5. Niine tn 6. Kauba tn 7. J, Kunderi 8. Vabaduse tn (Karja tn –Lilleoru tn lõigul) 9. Muru tn 10. Tartu tn 11. LubjaLi 12. Heina tn ? 13. Vallikraavi tn (Linnuse tn – F. R. Kreutzwaldi tn lõigul) *Ristmikud* 14. Laada – F. G. Adoffi 15. Tartu tn – Lilleoru tn 16. Lai tn (F. G. Adoffi – Tuleviku) koos ringristmikuga	2026-2030	Linnavalitsus, projektid

E 2.3 Energiasäästu arendamine	T 2.3.1 Rakvere soojamajanduse arengu ja investeeringute kava uuendamine.	Pidev	Linnavalitsus, AS Rakvere Soojus, projektid
E 2.4 Tänavavalgustuse ökonoomsemaks ja energia-säästlikumaks muutmine kasutades innovatiivseid lahendusi	T 2.4.1 Tänavavalgustuse õhuliinide asendamine maakaabelliinidega ja lampide järk-järguline asendamine ökonoomsemate ja töökindlamatega.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
E 2.5 Raudteetranspordi integreerimine erinevate liikumisviisidega	T 2.5.1 Paigaldatakse bussiliikluse reaalaja infotahvlid.	2027-2030	Linnavalitsus, projektid

Lisaks linnas lahendamist vajavad eesmärgid, tegevused ja projektid

Eesmärk	**Tegevus**	**Aeg**	**Teostajad, rahastajad**
E 2.6 Ühistranspordi arendamine	T 2.6.1 Ühistranspordiliinide peatuskohtade korrastamine ja remont.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 2.6.2 Autovabade päevade korraldamise propageerimine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
E 2.7 Linna liiklusskeemi arendamine, tänavavõrgu arendamine	T 2.7.1 Uute parklate ehitamine kesklinnas Keskväljaku kõrvale (Laada tn 12a planeeritava hoone alla), Lai tn 11b,	Pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 2.7.2 Seminari tänava arendus.	2027-2030	Linnavalitsus, projektid

	T 2.7.3 Päikese tänava ühendamine Vabaduse tänavaga.	2027-2030	Linnavalitsus, projektid
	T 2.7.4 Linnuriigist läbimurre Rägavere teele.	2027-2030	Linnavalitsus, projektid
E 2.8 Liikluse muutmine jalakäija- ja jalgratturisõbralikuks	T 2.8.1 Kergliiklusvahenditele parkimiskohtade broneerimine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 2.8.2 Promenaadi ja Seminari tänava telje omavaheline ühendamine ja kujundamine atraktiivseks kaasaegseks jalakäijate alaks.	2027-2030	Linnavalitsus, projektid
	T 2.8.3 Elektritõukerataste ja jalgrataste kasutuse arendamine ja laenutuse punktide toomine linna	2027-2030	Linnavalitsus, projektid, erasektor
E 2.9 Linnas on piisavalt elektriautode laadimiskohti	T 2.9.1 Linna luuakse elektriautode laadimistaristu.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor

3. RUUMILINE PLANEERIMINE

Hetkeseis

Linna ruumiline planeerimine ning arendamine on läbi aegade olnud prioriteetne ning järjepidev ning sellest tulenevalt ka hetkevajadustega arvestav. Linn on ümbruskonna omavalitsustega väga tihedalt seotud nii sisuliselt kui ka logistiliselt (liiklusühendused, kergliiklusteed, kaubanduskeskuste paiknemine, funktsioonide jagamine). Seoses gümnaasiumi osa eraldamisega Rakvere munitsipaalkoolidest, tuleb nüüdne põhikoolivõrk üle vaadata ning analüüsida ruumilisi tingimusi ja võimalusi olemasolevates hoonetes. Peale sisu analüüsi tuleb teha ruumilisi otsuseid hoonete koolivõrgust välja arvamise, renoveerimise või uute hoonemahtude ehitamiseks.

Tulevikuvisioonid

Linna planeerimine on pikk ja järjepidev töö. Kesklinna tihendamine on jätkuvalt prioriteet.
F. G. Adoffi tn 1 arhitektuurikonkursi võidutöö projekt äri- ja kortermajast on valmis. Parkali tn 9 ja 9a kinnistutele on korraldatud arendaja poolt arhitektuurikonkurss, et leida terviklahendus äri- ja eluhoonetest. Parkali tn 9a kortermajale on praeguseks juba valmis-ning

Parkali tn 9 äri- ja kortermaja on ehitusloa menetluses. Mõlemad alad on väga olulise koha peal linna üldist tihedust ja funktsionaalsust silmas pidades.
Siinkohal on hea meenutada, et Parkali tn 6 kinnistu on samuti kaetud detailplaneeringuga, mis pikemas perspektiivis annab võimaluse selle ala hoonestamiseks ning ka suuremahulise parkimismaja ehitamiseks. Parkali tn 9 hoone hakkab rikastama jalakäija liikumistrajektoori vallimäelt keskväljaku poole, pakkudes oma esimesel korrusel ärifunktsioone ja suunates mööda rohestatud Parkali tänavat jalakäijate promenaadile. F. G. Adoffi tn 1 hoone hakkab pakkuma rentimiseks äripinda, renditube ning kortereid ka pereinimestele. Oluline on see, et tekib ka juurde kvaliteetset elamispinda otse südalinnas. Kesklinna krooniks on kujunemas Lai tn 21 kinnistu ning selle ümbrus, mis sisaldab endas suurt potentsiaali ning lubab tulevikus südalinnast lahkumata täita oma soovid nii ostlemis- kui muudes vaba aja veetmise võimalusi pakkuvas keskuses. Samuti hakkab polüfunktsionaalne kvartal sisaldama endas ka elamisvõimalust. Väga suur mastaap peaks lahendama elanike vajadusi eelkõige ostlemise seisukohast ning sage liikumine linnast välja praktilisest seisukohast peaks kaotama mõtte.

Väga suurt ressurssi nähakse linna, sealhulgas linnust ja Tarva kuju külastavate turistide näol. Praegune probleem on, et vaid väga väike osa nimetatud objekte külastavatest turistidest jõuab kesklinna. Tuleb luua eeldused, et turiste, kes külastaks ka südalinna, oleks rohkem ning nende poolt linnas veedetud aeg pikeneks. Bussiga linnusesse saabuval turistil peab tekkima huvi ja tahtmine liikuda Tarva ja linnuse juurest läbi Parkali tänava promenaadi Keskväljaku suunas ning sealt edasi Arvo Pärdile pühendatud Ukuaru muusikamaja ning riigigümnaasiumi esisele Vabaduse platsile, kuhu talle buss on juba vahepeal vastu tulnud. On tekkinud uus sõlmpunkt, kus saavad kokku mitu avaliku funktsiooniga hoonet ning jalakäijal on uus sihtkoht Keskväljakult edasi liikumiseks. See toob endaga kaasa vajaduse ka Laia tänava renoveerimiseks, et ühendus oleks jalakäijale sujuv ning meeldiv. Samuti mängib siin oma rolli nii Parkali tänav kui ka Promenaadi tänav, mis saab teatud aktiivsuse ja värskenduse Lai tn 21 detailplaneeringu elluviimise järel. Kadunud pole ka soov ehitada välja Seminari jalakäijate prioriteediga tänavaala. Terava pilgu all on ka Keskväljak ise, et sõnastada ja lahti mõtestada selle sõlmpunkti funktsionaalsus ja aktiviteet. Tuleks parandada ka jalakäijate ühendust Keskväljaku ja Vabaduse platsi vahel, sest esmatasandi tervisekeskus, Arvo Pärdile pühendatud Ukuaru muusikamaja ning riigigümnaasiumi hoone muudavad Vabaduse platsi ümbruses liikumise nii autoga, kergliigeldes kui ka jalgsi väga aktiivseks. Kergliiklejal saab olema sujuvam liikumine Seminari tn tiheasustatud korterelamute alalt spordikeskuse ja spaa suunal. Promenaadi ja Seminari tänavaala ühendamine muutub järjest aktuaalsemaks, toitmaks nii linna peatelge ennast kui ka funktsioone selle ümber. Sellega seoses on plaan lahendada pudelikael (jalakäijate liikumine) Promenaadi tänava ja Seminari lineaarpargi vahel.

Elamumajanduse arendamine on Rakveres erakätes. Enamik nõukogude ajal ehitatud kortermaju on tänu riiklikele toetustele renoveeritud. Uute kortermajade rajamine on arendajatel plaanis nii süda- kui ka äärelinna. Rakvere linn on omalt poolt abiks detailplaneeringute võimalikult kiire menetlemisega. Üheks suuremahuliseks polüfunktsionaalseks kvartaliks on kujunemas Võidu tn 99 ja Lubja tn 3 ala, kus on kehtiv detailplaneering ning käib juba padelihalli ehitus. See ala sisaldab peale spordi- ja ärihoone veel ka kortermajade ja eramajade krunte.

Lennuki linnaossa jääv uus eramajade piirkond, millele linn andis tõuke kogu taristu ja kommunikatsioonide väljaehitamisega on hoogsalt töös ning 100% eramajakruntidest on enampakkumisel hoonestusõiguse saanud ja ¾ neist ka valmis ehitatud. Tõenäoliselt on mõne aasta pärast ka piirkonda jäänud kaks kortermaja arendaja leidnud ning piirkond saab tervikliku lahenduse.

Aasta 2030 visioon

- Rakvere kesklinnas on jalakäijate tänavate võrgustik ning atraktiivne ühendus Vallimäe, kesklinna ja Vabaduse platsi vahel. Tänav on koht, kus liikuda ja viibida. Linnas on vaatamisväärsuste kogum, mida teatakse ka Eesti piiridest väljaspool, linnal on kuvand, mida kõik tahavad oma silmaga kohapeal näha.
- Kesklinn on välja arendatud äri- ja kultuurikeskuseks. Kesklinn on inimestest tulvil, siinne keskkond on atraktiivne ja mitmekülgne ning jalakäijasõbralik.
- Linna tööstusalad on välja arendatud, tootmises kasutatavad tehnoloogiad on kaasaegsed ja keskkonnasõbralikud. Tootmine linna ettevõtetes on innovaatiline ning töötajad motiveeritud. Ettevõtlusele on tagatud head logistilised võimalused toodangu ja tooraine vedudeks (raudtee, sh ühendus sadamatega, maanteed). Töökohtade ja elupiirkondade vahel toimivad mugavad, kiired ja ohutud transpordiühendused ning kergliiklusteed. Tootmisalad on liigendatud haljastusega, mis muudab keskkonna inimsõbralikumaks.
- Elamuturul on valida erinevatele maitsetele ja nõudmistele vastavaid kodusid (aedlinna eramutest kesklinna korteriteni). Nõudlus ja pakkumine on tasakaalus ning sobivate eluruumide valik lai.
- Linna liiklusskeem on loogiline ja hästi toimiv ning jalakäijate prioriteediga. Lisaks väljaehitatud ja heakorrastatud kõnni- ja kergliiklusteedele on ka linnatänavad ja liiklussõlmed rekonstrueeritud ning vastavad liiklejate nõudmistele ja koormustele.
- Toimib naabervaldadega piiriülene funktsioneerimine. Koos on läbi mõeldud elanikele olulised teenused nii ühistranspordi kui muude teenuste teemal. Kohalik elanik tunnetab Lääne-Virumaad kui ühtset tervikut.
- Linnaplaneerimisesse on kaasatud innovaatiliste ja digitaalsete lahenduste rakendamine. Kohaliku kogukonna kaasamine linna planeerimisse on orgaanilisem ning sõlmküsimused arutatakse läbi juba planeerimisetapis. Lähtealuseks on kaasav planeerimine.
- Haldusüksuste võimalike ühinemiste tulemusel on Rakvere linn suurem ja võimekam.
- Linnas on olemas kõrgetasemeline kontsertide korraldamise koht Arvo Pärdile pühendatud Ukuaru muusikamaja näol.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	**Tegevus**	**Aeg**	**Teostajad, rahastajad**
E 3.1 Kesklinna elavdamine	T 3.1.1 Linnuse ja kesklinna ühenduste atraktiivsemaks muutmine (tihendamine, elavdamine, jalakäijasõbralik lahendamine).	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
	T 3.1.2 Kesklinna uute vaatamisväärsuste rajamine (näiteks keskväljakule uue arhitektoonika loomine koos väljakuäärse hoonega).	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
	T 3.1.3 Linnust külastavate turistide keskväljakule ja Vabaduse platsile toomine koostöös sihtasutusega Virumaa Muuseumid ja giididega.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor

	T 3.1.4 Olemasolevate vaatamisväärsuste korrashoid ning pidev hooldus.	Pidev	Linnavalitsus
	T.3.1.5 Arvo Pärdile pühendatud Ukuaru muusikamaja ja Keskväljaku vahelise ala ümber mõtestamine ning jalakäijatele mugava ühenduse loomine.	2026-2027	Linnavalitsus
	T 3.1.6 Parkali tänava promenaadi ala uuendamine "Interaktiivsed aiad"	2026-2027	Linnavalitsus, projektid
E 3.2 Ettevõtlus-keskkonna arendus	T 3.2.1 Uute ja perspektiivsete arendusalade ettevalmistus investeeringuteks. Aktiivne turundustegevus kruntide realiseerimiseks.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
E 3.3 Kvaliteetse elukeskkonna arendamine	T 3.3.1 Terviklike elamupiirkondade arendamine, sh Lennuki ja Linnuriigi (Ööbiku tn, Kajaka tn, Rägavere tee) elamupiirkondade arendamine, ning taristu rajamine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 3.3.2 Tammetõru tn 9 maaüksusele Rakvere tammiku tervise- ja jooksuradadele juurdepääsutee rajamine.	2026-2029	Linnavalitsus
	T 3.3.3 Süstatiigi (Silla tn 4a) puhkeala rajamine.	2026-2030	Linnavalitsus

Lisaks prioriteetsematele linna arengu jaoks oluliste eesmärkide, projektide ja tegevuste loetelu

Eesmärk	**Tegevus**	**Aeg**	**Teostajad, rahastajad**
E 3.4 Elamu-majanduse arendamine	T 3.4.1 Elamuehituseks sobivate alade ja kruntide planeerimine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 3.4.2 Korteriühistute ja –ühisuste arengu toetamine. Ühistulise elamuehituse algatuste toetamine, ühistute ja ühisuste renoveerimis-projektide toetamine. Eluasemealaste uuringute, koolitusprojektide läbiviimine.	Pidev	Linnavalitsus, Eesti Korteriühistute Liit, riik
	T 3.4.3 Munitsipaalhoonetele energiaauditi ja energiamärgise, remondivajaduse määramine, remontimine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid

	T 3.4.4 Heakorrastatud elamute, ühistute ja asutuste tunnustamine.	Pidev	Linnavalitsus, riik
E 3.5 Lihtsustada planeeringute menetlusprotsessi	T 3.5.1 Kaasata võimalikult suur hulk elanikkonnast nende keskkonna planeerimisse. Jagada infot erinevate elektrooniliste keskkondade kaudu.	Pidev	Linnavalitsus
E 3.6 Haridusasutuste taristute kaasajastamine	T 3.6.1 Korrastada põhikoolivõrk ning määrata hooned, mis jäävad koolivõrku teenindama. Vajadusel hooned renoveerida ning ümber ehitada.	2026-2028	Linnavalitsus

4. KESKKOND, JÄÄTMEKÄITLUS

Hetkeseis

Rakvere linna looduskeskkond on oluline osa inimeste elukeskkonnast. Inimtekkeline keskkond koos tööstusaladega on planeeringuliselt hästi paigutunud. Keskkonnaprobleemidest on enim tähelepanu all jäätmemajandus ja heakord ning Soolikaoja ja Tobia peakraavi tervis. Müratasemete lubatavad normid on Eestis vastavate aktidega normeeritud. 2018. aastal koostati Rakvere linna mürakaart, et välja selgitada peamised müraallikad ja -tasemed ning võimaluste piires neid vähendada. Täna müratasemete piirväärtuseid Rakvere linnas ei ületata. 2020. aastal teostati ka rongimüra uuring, mis hõlmas nii reisi- kui kaubaronge. Uuringu tulemusel selgus, et piirväärtuste ületamisi ei olnud. Tänase päeva seisuga on rohket müra tekitanud kaubarongide liiklus ida suunal peaaegu kadunud ning toimub diiselrongide väljavahetamine elektrirongide vastu. Taristu arendamisega on jõutud juba Rakvere linnani.
Rakvere linna jäätmehoolduse korraldamine ja planeerimine lähtub jäätmeseaduse tingimustest ja Rakvere linna vajadustest. Jäätmemajanduse reguleerimiseks on koostatud „Rakvere linna jäätmekava 2021-2027“, mis juhindub Eestis jõustunud ja jõustuvate Euroopa Liidu direktiivide nõuetest ning Jäätmeseaduse sätetest. 2026. a on algatatud uue jäätmekava koostamine, mis arvestab 2026 aasta alguses jõustunud jäätmeseaduse muudatusi ning annab Rakvere Linnavalitusele soovitused jäätmete sihtarvus saavutamiseks. Olmejäätmete vedu toimub korraldatud jäätmeveona, 06.02.2022. algas korraldatud jäätmeveo periood. 2022 laienes biojäätmete vedu või kohapeal kompostimise kohustus kõikidele kinnistutele. 2022 aastal täiustati avalike segapakendi kogumismahutite võrgustikku, lisandus nii segapakendi kui ka klaaspakendi kogumiskonteinereid. 2025. a teises pooles täiendas taaskasutusorganisatsioon TVO avalike pakendijäätmete võrgustikku, lisades oktoobris 11 asukohas pandimärgisega hõlmamata klaastaara kogumiseks kaasaegsed plastikust klaasikonteinerid. Rakvere linna elanikel on eramajades võimalik kasutada pakendikoti teenust ning kortermajades pakendimahuti teenust, varasemalt oli teenus tasuta, kuid alates 2024. a keskpaigast väikese

teenustasu eest. SA KIK toetusmeetme raames soetati Rakvere linna munitsipaalkoolidele 15 tubast jäätmete liigiti kogumist võimaldavad tubased sorteerimisjaamad. 2025. a suvel lisandus Rakvere linna kahte asukohta kasutuskõlblike riiete ja jalanõude kogumise konteiner, mida haldab MTÜ Riidepunkt. Varasemalt on Rakvere linnas juba kolm Uuskasutuskeskusele kuuluvat riidekonteinerit. Toimub pidev teavitustöö jäätmete sorteerimise ja taaskasutuse osas. Kõikvõimalike taaskasutamiste majandusliku otstarbekuse leidmine on pidev protsess ning paljuski mõjutatud Euroopa Liidu poliitilistest otsustest.

Vabariigi Valitsuse 07.10.2022. a kinnitatud Ida-Eesti vesikonna veemajanduskava 2022 – 2027 kohaselt on Soolikaoja ökoloogiline seisund "halb ÖP (ökoloogiline potentsiaal)", koondseisundi hinne "halb" 2019. a uuringute kohaselt oli Soolikaoja seisund „kesine ÖP“. Rakvere linn on partner Keskkonnaministeeriumi koordineeritavas projektis LIFE IP CleanEST. Projekti raames tehti Soolikaoja uuring saasteainete allika tuvastamiseks ja kavandati edasised meetmed. Lisaks tehti 2022. aastal jääkreostuse uuring Rägavere tee lõpus asuva bensiinijaama territooriumil ning töötati välja meetmed pinnasereostuse puhastamiseks. Tegevuste eest vastutab Keskkonnaministeerium ning uuringud viib läbi Eesti Keskkonnauuringute Keskus. Projekti raames leitakse tulevikus ka jätkurahastusi, et siis uuringutulemuste ja väljatöötatud meetmete alusel likvideerida reostust ja jõuda veekogumite seisundi parandamiseni. 2022. a lõpus algas ühe jätkutegevusena LIFE LATESTAdapt projekt, mille raames on kavas Rahvaaia väljavoolutruubi puhastamine ja truubi seisukorra hindamiseks selleks vajalike uuringute teostamine. Ühtlasi on projekti eesmärgiks Tobia peakraavi ja Rahvaaia truubi kokku saamise kohas kujundada looduslähedaste lahendustega sujuv ühendus läbi Kalda tn 3 kinnistu, mis võimaldaks vähendada üleujutuse ohtu piirkonnas. Kalda tn 3 kinnistul rajatakse läbi kahe olemasoleva tiigi ajalooline Tobia peakraavi voolusäng ning suletakse ca 50 – 60 aastat tagasi kinnistu serva rajatud inimtekkeline voolusäng. Koostamisel on Soolikaoja alamjooksu taastamise projekt, mille käigus rakendatakse meetmeid Soolikaoja isepuhastusvõime suurendamiseks.
Linna territooriumil asuvad ka mitmed jääkreostusobjektid, mis on riigi poolt kaardistatud ja Keskkonnaportaali registrisse kantud. Siiski on ilmnenud ka uusi reostuskahtlusega piirkondi. Näiteks on teadmata ulatusega TK Kommunaari masuudihoidla kütuselekkest põhjustatud reostus Aia tn ja Karja tn vahelisel alal, mis jõuab Soolikaojja. Selle uurimisega tegeleb LIFE IP CleanEST projekt.

Rakvere linn ja AS Rakvere Vesi osalesid projektis EU Interreg Baltic Sea Region “Läänemere kaitsmine puhastamata reovee ärajuhtimise eest linnapiirkondade üleujutuste ajal” (NOAH). Rakvere pilootalal toimus sademevee süsteemide mõõdistus ja andmete töötlus ning loodi mudel pinnavormide ja sadeveesüsteemidega, mis annab aimu sadevee liikumise, immutamise ja võimalike üleujutusalade kohta. See annab võimaluse paremini planeerida ja suunata sadevett. Projekti raames rajati Süstatiigile „tark lüüs“, mille abil luuakse puhvertsoon, mis vajadusel hoiab sadevett kinni.

Tulenevalt loomakaitseseaduse § 5 lõikest 3 on kohalikul omavalitsusel kohustus korraldada oma territooriumil hulkuvate loomade püüdmist, pidamist, hukkamist ja korjuste hävitamist.

2023. aasta lõpus valmis Lääne-Viru Omavalitsuste Liidu eestvedamisel uus kaasaegsem koduloomade varjupaik, mille käivitumise järgselt sulges Rakvere Linnavalitsus enda territooriumil asunud ja amortiseerunud koduloomade varjupaiga. Rakvere Linnavalitusele kuulunud varjupaiga hoone ja rajatised lammutati 2024. aastal ning maa-ala korrastati.

Kliimaneutraalne Rakvere

Euroopa Liit on pikemaajalised kliimaeesmärgid kokku võtnud dokumendis „Konkurentsivõimeline vähese CO2-heitega majandus aastaks 2050". Eesmärkidest peamine on süsinikuheite vähendamine 80-95 protsenti võrreldes 1990. aastaga. See tähendab heite reaalset vähendamist ELis ning ei hõlma heitkogustega kauplemist. Eesmärgi saavutamiseks on vaja heitkoguseid vähendada 2030. aastaks 40 protsendi ning 2040. aastaks 60 protsendi võrra. Koos teiste arenenud riikidega peab EL astuma järkjärgulisi samme madala süsinikuheitega majanduse suunas. Eesti kliimapoliitika raamdokumendiks on „Kliimapoliitika põhialused aastani 2050", millega lepiti kokku valdkondlikes ja kogu majandust hõlmavates poliitikasuundades, mis seavad selge teekonna aastani 2050, kuidas kasvuhoonegaaside heitkogust vähendada ning ühtlasi ka kliimamuutuste negatiivsete mõjudega kohaneda. Aastaks 2050 on Eesti konkurentsivõimeline, teadmistepõhise ühiskonna ja majandusega kliimaneutraalne riik. Tagatud on kvaliteetne ja liigirikas elukeskkond ning valmisolek ja võime kliimamuutustega kohaneda, et kliimamuutuste põhjustatud ebasoodsaid mõjusid vähendada ja positiivseid mõjusid parimal viisil ära kasutada. Eesti pikaajaline siht on tasakaalustada kasvuhoonegaaside heide ja sidumine hiljemalt 2050. aastaks ehk vähendada selleks ajaks kasvuhoonegaaside netoheide nullini. Rakvere linna tellimisel koostati Rakvere linna säästva energia ja kliimamuutustega kohanemise tegevuskava (SECAP). Tegevuskava on alusdokumendiks linna kliima- ja energiaeesmärkide saavutamisel ning selle koostamise raames töötati välja linna energia- ja kliimapoliitiline visioon aastani 2050 ja strateegiakontseptsioon „Kliimaneutraalne Rakvere 2035" ning säästva energiamajanduse ja kliimamuutustega kohanemise strateegia. 2022 aastal valmis Rakvere linna kliima- ja energiakava, mille tegemist rahastas Keskkonnainvesteeringute Keskus, mis haakub Eesti riikliku kliimapoliitika eesmärkidega, saavutamaks kliimaneutraalsus aastaks 2050.

Aasta 2030 visioon

- Rakvere linn on ulatuslike omavahel seotud metsa- ja rohealadega tervislik, puhas ja turvaline elukeskkond.
- Rakvere võtab suuna kliimaneutraalsusele programmiga „Kliimaneutraalne Rakvere 2035„. (Rakvere linna kliima- ja energiakava, TREA)
- Näituse tn 28 tühermaa ja seni välja kaevatud pinnase ladustamisalana kasutatud maa on välja ehitatud rekreatsiooni ja elurikkuse piirkonnaks.
- Lennuki tn 16 välja kaevatud pinnase ladustamisalana kasutatud maa on välja ehitatud kelgu- ja rattaradadena kasutamiseks ning pakub elanikele aktiivse puhkuse võimalusi.
- Linnaelanike ja ettevõtete hoiakud on säästvad, jäätmemajandus toimib optimaalselt ning valdav enamik tekkivatest jäätmetest suunatakse taaskasutusse.
- Linnas tegutsevad tootmisettevõtted on orienteerunud kasutamaks innovaatilisi, turvalisi ja keskkonnaohutuid tehnoloogiaid.
- Rakvere linna sademeveesüsteemid on looduslähedased ning puhta sademevee immutamine algab tekkekohas kasutades säästlikke (NBS) sadeveelahendusi.

- Soolikaoja osalise avamise väljaarendamise ja seisundi paranemisega on Rakverest saanud nn veeäärne linn.
- Rakvere linna tänavad ja parkimisalad on kaetud puude võradega, mis aitavad vähendada kuumasaarte teket.
- Rakvere linnas on kontrolli all võõrliikide levik ja nende tõrjumine.

<u>Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist</u>

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	**Tegevus**	**Aeg**	**Teostajad, rahastajad**
E 4.1 Optimaal-seima jäätme-veoteenuse tagamine	T 4.1.1 Jäätmete äraandmise võimaluste tagamine koostöös jäätmekäitlejatega. Rakvere linn korraldab jäätmekäitlust koostöös teiste maakonna omavalitsustega Lääne- Viru Jäätmekeskuse baasil.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
E 4.2 Mõistliku keskkonna-teadlikkuse edendamine	T 4.2.1 Koostöölepe keskkonnaministeeriumiga – rakendamine (ÜHISTE KAVATSUSTE DEKLARATSIOON 2021-2035)	Pidev	Linnavalitsus
	T 4.2.2 Loodusharidusteemaliste tegevuste soodustamine koostöös Rakvere haridusasutuste ja noortekeskusega. Sõpruslinnade vastavate organisatsioonidega parima praktika ja uuendusmeelsemate mõtete ning kogemuste vahetamine. Energiasäästliku linna maine tugevdamine hoonete energiatõhususe suurendamise, tänavavalgustuse renoveerimisel kasutatavate uuenduslike lahenduste kasutamise ning keskkonnasõbraliku linnatranspordi arengu soodustamise kaudu. Selle suunalise koostöö arendamine eraettevõtjatega.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
	T 4.2.3 Näituse tn 28 loodaval elurikkuse alal keskkonnaharidusliku taristu (sh infotahvlid) väljaehitamine ja õppeprogrammide välja töötamine.	2030-2035	Linnavalitsus, projektid, erasektor, kolmas sektor
E 4.3 Õhu- ja võimaliku pinnasereostuse riskide vähendamine	T 4.3.1 Keskkonnasõbralik teede, parklate ja tänavate hooldus vastavalt vajadusele.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
	T 4.3.2 Keskkonnasõbralik ühistransport.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
	T. 4.3.3 Geoloogilise uuringu tellimine maasoojuspuurkaevude soovitusliku lubatud sügavuse määramiseks eesmärgiga kaitsta põhjavett. ÜP alusuuring.	2027-2030	

E 4.4 Looduskeskkonna säilitamine	T 4.4.1 Rakvere tammiku kui väärtusliku loodusobjekti hoidmine ja loodushoidlik arendus Kaitsekorralduskava alusel.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 4.4.2 Võõrliikide leviku alusuuringute teostamine ning tõrjumise alustamine alates 2026. aastast.		
	T 4.4.3 Elamumaade puhul tuleb kruntide planeerimisel säilitada maksimaalselt olemasolev kõrghaljastus.		
E 4.5 Looduskeskkonna majandamine	T 4.5.1 Metsamajandamiskavas kajastatud tegevuste elluviimine	Pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 4.5.2 Soolikaoja ja sellel asuvate paistiikide settest ja taimestikust puhastamine ja võimalike reostuskollete leidmine ning likvideerimine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
E 4.6 Looduskeskkonna arendamine	T 4.6.1 Soolikaoja osalise avamise uuringute jätkamine.	2026-2030	Linnavalitsus, projektid
	T 4.6.2 Rahvaaia väljavoolutruubi puhastamine ja uuringud, selgitamaks välja truubi seisukorda ning parandamise vajadusi. Tobia peakraavi ja Rahvaaia truubi ühenduskoha ümber ehitamine, vältimaks piirkonna üleujutusi (projekt LIFE LATEST) 2023-2027.	2025-2027	Linnavalitsus, projektid
	T 4.6.3 Tänavate rekonstrueerimisel lahendatakse uus tänavahaljastus silmas pidades liigirikkuse suurendamise vajadust ning hooldamise optimaalsust. Võimaluse korral suunatakse sadevesi looduslikke sadeveelahendusi kasutades loodusesse tagasi.	Pidev	
E 4.7 Puhkealade korrastamine	T 4.7.1 Linna pinnase ladustamisalade korrastamine ja ümber kujundamine rekreatsioonialadeks.	2026-2035	Linnavalitsus, projektid
E 4.8 Kodutute loomadega tegelemine	T 4.8.1 Sujuva koostöö edendamine Lääne-Virumaa Koduloomade Varjupaik MTÜ'ga.	Pidev	Linnavalitsus, VIROL, projektid
E 4.9 Mürahäiringu vähendamine	T 4.9.1 Koostöö müraallikate valdajatega müratasemete vähendamiseks.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
	T 4.9.2 Uutel planeeringualadel mürakaardi andmetega arvestamine nii müraallikate lisandumisel tekkida võiva koosmõju kui ka olemasoleva müra leviku tõkestamise osas.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
E 4.10 Üleujutusriskide vähendamine	T 4.10.1 Sademeveeüleujutuste vältimisel või vähendamisel tuleb tagada vett läbilaskvate pindade ja rohealade osakaalu säilitamine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor

	T 4.10.2 Kraavide säilitamine ja/või taastamine ning kasutuses hoidmine, vett läbilaskvate katendite kasutamine parklates, rohekatused ja -seinad hoonetel, viibealade planeerimine (viibetiigid, imbväljakud, vihmapeenrad, puhverribad jm), nõvad jm		

<u>Lisaks prioriteetsematele linna arengu jaoks oluliste keskkonnaprojektide ja -tegevuste loetelu</u>

Eesmärk	**Tegevus**		**Teostajad, rahastajad**
E 4.11 Taristu arendamine	T 4.11.1 Korduvkasutusega pakendijäätmete kogumise soodustamine (s.h taaskasutatavate jäätmete kogumise korraldamine).	Pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 4.11.2 Taaskasutusse suunatavate jäätmete liigiti kogumise soodustamine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
E 4.12 Keskkonna-seisundi seire	T 4.12.1 Ussimäe prügila sulgemisjärgses seires osalemine.	Pidev	Linnavalitsus
E 4.13 Keskkonna-teadlikkuse tõstmine	T 4.13.1 Elanikkonna keskkonnateadlikkuse tõstmine infolehtede, infopäevade, seminaride ja meedia abil.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 4.13.2 Linnakodanikele võimaluste loomine osalemaks talgupäevadel.	Pidev	Linnavalitsus
	T 4.13.3 Rakvere linn juhindub oma tegevustes kliimakavades seatud eesmärkidest.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
E 4.14 Jäätmehoolduse arendamine	T 4.14.1 Rakvere linna jäätmehoolduseeskirja vastavusse viimine kehtiva jäätmeseadusega ja keskkonnaministri 10.06.2022 „Olmejäätmete liigiti kogumise ja sortimise nõuded ja kord ning sorditud jäätmete liigitamise alused“	2026-2027	Linnavalitsus
	T 4.14.2 Koostöö Lääne-Viru Jäätmekeskusega.	Pidev	Linnavalitsus

5. HALJASTUS

Hetkeseis

EL-i looduse taastamise määruse alusel on kogu Rakvere linna haldusterritoorium määratud linnaökosüsteemi alaks. 2024. aasta CORINE maakatte mudeli andmetel alusel on Rakvere linnast 52% kaetud haljastusega, sellest omakorda 12% on kaetud kõrghaljastusega. Suure osa linna kõrghaljastusest moodustavad linnamets ja Tammik. Lisanduvad pargid ja muud väiksemad haljasalad. Tuntumad haljasalad ja puhkekohad on Vallimägi, Tammik, Palermo mets, Õpetaja heinamaa, Kiriku park, Rahvaaed. Täiendavalt lisavad rohelust ja tõstavad looduslikku mitmekesisust puiesteed ja roheliste eraaedade piirkonnad. Linnale kuuluvate ühtsete rohealade võrgustik puudub vaid linna põhjaosas. Roheluse puudus on kõige suurem kesklinnas, kus haljastuse (eelkõige kõrghaljastuse) osakaal on seoses arendustegevusega tunduvalt vähenenud. Sinitaristu osakaal linnas vajab tähelepanu - sadevete suunamine torudesse on valingvihmade korral raskendatud ja tagada tuleb viibevõimaluste paranemine (viibetiigid, nõvad) koos pääsuga ojadesse-kraavidesse.

Haljasalade hooldamisel on vaated muutumas looduslikku mitmekesisust soosivamaks. Suured haljasalad moodustavad tugivõrgustiku liikide säilimisele, luues seega võimaluse saada praktilist loodusharidust linnalises keskkonnas. Linna haljasala muutub ökolõksust tugialaks. Oluline ei ole standardile vastavalt niidetud muru, pöetud hekid ja lilleklumbid, tähtis on, et linnakodanik ennast ühes või teises kohas hästi tunneks ning alade hoolduskulud oleks mõistlikud. Selle põhimõtte järgi tuleb esmajärjekorras uuendada ja hooldada olemasolevaid objekte. Projekti korras uute objektide rajamisel tuleb põhjalikult kaaluda võimekust neid ka üleval pidada.

Rakveres on mitmeid mängu- ja spordiväljakuid, mis võimaldavad erinevatele vanusegruppidele leida tegevust välikeskkonnas. Samas on võimalused piiratud standartsete lahenduste kasutamise läbi. Elementide kvaliteet on ajas pidevalt paranenud kuid kasutusvõimalused on siiski piiratud. Mängualade täiendamisel liigume vaba mängu võimaldavate vahendite (palgid, pakud, kivid) kasutamise poole.

Linna haljastuse ja sellega seonduva tugistruktuuri optimaalseks arendamiseks on linna tellimusel koostatud spetsiaalsed kavad: Artes Terrae OÜ poolt koostatud „Rakvere haljastu analüüs. Köide I. Rakvere haljastu ja rohestruktuur“ (Tartu, 2009) ja OÜ Kivisilla poolt koostatud „Rakvere linna avalike mängu- ja spordiväljakute analüüs ja arengusuunad“ (Tallinn 2009). 2026. aastal alustatakse Rakvere linnale rohestamiskava koostamisega, mis on alusdokumendiks koostatavale uuele üldplaneeringule ja linna roheluse kujundamisele tulevikus.

Aasta 2030 visioon

- Tänavahaljastusel, loodust säästvatel sadeveelahendustel ja rohekatustel on keskne roll kliimamuutustega kohanemisel, leevendades linna soojussaarte mõju ja kaitstes üleujutuste eest, vähendades samal ajal süsiniku sidumise kaudu kasvuhoonegaaside koguseid atmosfääris.
- Linna rohealad aitavad vähendada ja kõrvaldada saastet, filtreerides õhuosakesi, puhastades vett ja vähendades müra. Teadlikult kavandatud rohevõrgustik tugevdab

tehis-, poollooduslike ja looduslike alade ühendatust, toetades sellega elurikkuse suurendamise eesmärke.

- Linnas on tagatud ökoloogiliselt mitmekülgne, aktiivseid tegevusvõimalusi ja esteetilisi väärtusi pakkuv ning kõiki sotsiaalseid gruppe rahuldav sini-, rohe- ja puhkealade võrgustik.
- Linna kalmistud on heakorrastatud. Tagatud on traditsioonilised matmisvõimalused ning välja on arendatud urnimatuste tegemise võimalused
- Rakveres on loodud mitmed elurikkusküllased ja eriilmelise (salumets-, niidutaimestik, jm) taimestikuga alad.
- Rakveres on linna suuremates elanike arvuga piirkondades (Lennuvälja, Seminari) mahult suuremad tegevuskeskused (kogukonnaaed + spordiharrastusi soodustavad elemendid + mänguvõimalusi pakkuvad elemendid) erinevas vanuses lastele, perede ühise ajaveetmise soodustamiseks.
- Mänguväljakud pakuvad alternatiivseid võimalusi vaba mängu tekkimiseks. Linna haljasalade ja mänguväljakute rajamisel ollakse innovaatilised ja hooldamisel jälgitakse, et kulud ei oleks ebamõistlikult suured.
- Rakveres on aktiivne kogukonnaaedades tegelev elanikkond. Linnaaiad on loodud silmas pidades pikka perspektiivi ja jätkusuutlikkust. Linnaaed algab tänavalt.
- Linnakodanikele rajatud puhkealad ja tervisespordirajad pakuvad lisaväärtust ka erasektori poolt turismiteenuseid pakkuvatele ettevõtetele ja meelitavad linna rohkelt turiste.
- Linna kõrghaljastuse osakaal suureneb tänavahaljastuse uuendamise ja läbi mõeldud kinnisvaraarenduse lisandumise läbi pidevalt. Kõrghaljastus on regulaarselt hooldatud ja selle seisukord on hinnatud.
- Teede, tänavate ja parkimisaladega paralleelselt rajatav haljastus on lahendatud lähtuvalt seatud kliimaeesmärkidest ning säästlikest sadeveelahendustest.

<u>Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist</u>

Lähtuvalt varasemalt koostatud töödest, rahalisest võimalustest ja töögruppide arvamustest on välja joonistunud järgnev prioriteetide tabel:

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	**Tegevus**	**Aeg**	**Teostajad, rahastajad**
E 5.1 Mängu-väljakute arendamine	T 5.1.1 Peremänguväljakute rajamine, sihtgruppidele väikelastest eakateni.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
	T 5.1.2 Tormi tänava koduhoovi mänguväljaku rajamine kõige nooremale vanusegrupile.	2027-2030	Linnavalitsus, projektid

E 5.2 Vähest ressurssi nõudvate uudsete ideeprojektide läbiviimine	T 5.2.1 Üliõpilaste ja õpilaste ajutiste installatsioonide loomise võimalus linnaruumis.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, kolmas sektor, haridus-asutused
	T 5.2.2 Lammaste või muude koduloomade Vallimäel karjatamise võimalused.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, kolmas sektor, haridus-asutused
	T 5.2.3 Niidutaimestiku rajamine ja taastamine.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, kolmas sektor, haridus-asutused
E 5.3 Kalmistute teenindustaseme tõstmine	T 5.3.1 Palermo kalmistu arendamine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
E 5.4 Rohealade ja puhke-võimaluste arendamine	T 5.4.1 Rahvaaia rekonstrueerimine.	2027-2030	Linnavalitsus, projektid
	T 5.4.2 Promenaadi pikendus - Seminari tn lineaarpark.	2027-2030	Linnavalitsus, projektid
	T 5.4.3 Näituse tn 28 elurikkuseala loomine ja inimestele looduses viibimise võimaluste arendamine linna põhjaosas.	2027-2030	Linnavalitsus, projektid
	T 5.4.4 Parkali tn promenaadiala rohestamine kliimakava eesmärkide täitmiseks.	2026-2027	Linnavalitsus, projektid
	T 5.4.5 Lai tn 34 pargiala arendamine linnaaiaks, mis võimaldab pakkuda puhkevõimalusi, edendada loodusharidust.	2027-2030	
	T 5.4.6 Kõnniteede ja jalgrattateede äärde pinkide paigaldamine.	Pidev	
E 5.5 Rohe- ja sinialade arengukava	T 5.5.1 Ülevaate koostamine linna rohealade ja haljastuse seisundist ning ökosüsteemide süsiniku sidumise võimest. Oluline alusinfo otsustamisel, kuidas säilitada ja laiendada taimestikku, mis on efektiivne just süsiniku sidumisel.	2026-2030	Linnavalitsus, projektid
	T. 5.5.2 Võõrliikide leviku jälgimine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
	T. 5.5.3 Linna rohestamiskava koostamine.	2026-2027	Linnavalitsus, projektid

Lisaks prioriteetsematele linna arengu jaoks oluliste haljastusvaldkonna eesmärkide ja tegevuste loetelu

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 5.6 Olemasolevate puhkealade kasutuse intensiivistamine	T 5.6.1 Olemasolevate puhkealade remont ja inventari kaasajastamine. Puhkealade polüfunktsionaalsuse suurendamine. Igal sotsiaalsel grupil peab olema võimalus puhkeala kasutada üksteist võimalikult vähe häirides.	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, erasektor, projektid
E 5.7 Kalmistute teenindustaseme tõstmine	T 5.7.1 Olemasolevate kalmistute esteetilise ilme parandamine ja veevarustuse tagamine.	2026-2029	Linnavalitsus, projektid
E 5.8 Mänguväljakute arendamine	T 5.8.1 „Rakvere linna avalike mängu- ja spordiväljakute analüüs ja arengusuunad“ töös kavandatu elluviimine. Uue analüüsi tellimine tehtud töö hindamiseks.	2026-2028	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, erasektor
E 5.9 Vähest ressurssi nõudvate uudsete ideeprojektide läbiviimine	T 5.9.1 Ilutaimede asemel kasvatada dekoratiivsemaid köögivilju ning istutada avalikesse parkidesse ka viljapuid.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor, haridusasutused
	T 5.9.2 Linnaruumi arendamiseks heade mõtete leidmiseks linnakodanike kaasamine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor, haridusasutused
E 5.10 Rohealade ja puhkevõimaluste arendamine	T 5.10.1 Liigirikaste alleede rajamine.	2026-2030	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, erasektor
	T 5.10.2 Põhjametsa rajamine.	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, erasektor
	T 5.10.3 100 tamme pargi arendamine Tuleviku tn 22.	2026-2030	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, erasektor
	T 5.10.4 Kogukonna- ja õppeaedade rajamine.	2026-2030	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, erasektor

E 5.11 Võimekuse suurendamine linna üldises heakorras	T 5.11.1 Era- ja kolmanda sektoriga koostööprojektide läbiviimine. Koostöö korteriühistutega nende territooriumite planeerimisel.	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, erasektor
	T 5.11.2 Teede- ja parklate rajamisel ja rekonstrueerimisel tagada säästvate sademeveelahenduste rajamine paralleelselt haljastuse rajamisega.	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, erasektor
	T 5.11.3 Linna olulisemate tänavate ääres tuleb säilitada, rekonstrueerida või rajada vähemalt ühel pool tänavat puudeallee, mis varjutab kõnnitee.	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, erasektor

6. SPORT

Hetkeseis

Linna spordibaase ja rajatisi haldab ning tööd koordineerib Rakvere Spordikeskus. Sportimisvõimalused Rakveres on linna suurust arvestades väga head. Tänapäevane spordikeskus, toimivad spordikool ja spordiklubid, motiveeritud ning pühendunud treenerid ja eestvedajad, spordiürituste rohkus ja eripalgelisus on Rakverele andnud Eesti mastaabis arvestatava sportliku linna maine ja Euroopa Spordilinna tiitli 2022. Tegutsevate spordiorganisatsioonide ja treenerite tase on kõrge ning annab hea võimaluse ambitsioonikamatel jõuda maailma absoluutsesse tippu. Tagatud on spordiharrastamise võimalus kõigile soovijatele. Linnas on suur spordiharrastajate hulk ning püramiidi lai põhi suurendab ka tippu jõudvate tegijate hulka ja võimalusi.

Eesmärgiks on muuta efektiivsemaks olemasolevate vahendite kasutamist ning optimeerida olemasolevate rajatiste ülalpidamiskulusid. Rakvere linn toetab järjepidevalt traditsiooniks saanud rahvaspordi- ja mainekujundusüritusi (nt Eesti Ööjooks) ning teiste suursündmuste Rakveres toimumist, mis toob linna sportlasi ja spordihuvilisi nii Eestist kui ka välismaalt. Rakveres korraldatakse igal aastal Eesti meistrivõistluste tasemel spordivõistlusi ning rahvusvahelisel tasemel mõõduvõtmisi. Võistluste korraldamise üheks eesmärgiks on aidata kaasa sporditurismi arengule. Rakvere Spordikeskus on eestvedaja võrgustikutöös spordialaliitudega Liikumisharrastuse kompetentsikeskusega, Kultuuriministeeriumiga, maakonna Spordiliiduga ning teiste spordikeskuste juhtidega. Võrgustikutöö tulemusena vahetatakse osapooltega parimaid praktikaid ning luuakse efektiivsust ja läbipaistvust spordijuhtimise valdkonnas. Linnas on loodud head võimalused erinevate spordilaagrite korraldamiseks (sporditaristut silmas pidades). Rakveres on suurvõistluste pidamiseks ja suurte rahvaspordisündmuste korraldamiseks tagatud tasemel spordi- ja majutusvõimalused ning muud vajalikud teenused.

Aasta 2030 visioon

- Rakvere linnakeskkond on arendatud liikumisharrastust ja teisi sportlikke tegevusi soodustavaks ning sportimisvõimaluste valik ja tase on sarnase elanike arvuga linnadega võrreldes parim Põhjamaades.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	**Tegevus**	**Aeg**	**Teostajad, rahastajad**
E 6.1 Sportimis-võimaluste arendus	T 6.1.1 Spordikeskuse harjutusväljaku, sh volle platside, ja tuletõrjespordi staadioni arendus, uute sportimisvõimaluste ja -alade loomine harjutusväljaku kinnistule.	2027-2031	Linnavalitsus, projektid, kolmas sektor
	T 6.1.2 Rakvere Spordihalli kaasajastamine. sanitaarremont, pesuruumide ja riietusruumide remont.	2026-2028	Linnavalitsus, projektid, kolmas sektor
	T 6.1.3 Rakvere staadioni ja selle tribüünihoone renoveerimine.	2026-2027	Linnavalitsus, projektid, kolmas sektor
	T 6.1.4 Rakvere linna staadionil murukatte ja rajakatte uuendamine.	2026-2027	Linnavalitsus, projektid, kolmas sektor
	T 6.1.5 Rakvere staadioni tribüünihoone renoveerimine.	2027-2028	Linnavalitsus, projektid, kolmas sektor
	T 6.2.1 Uute noorte kaasamine, noorsportlaste toetamine ja tunnustamine.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, kolmas sektor, spordikool, projektid
	T 6.2.2 Spordiorganisatsioonide tegevuse toetamine.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, kolmas sektor, spordikeskus, projektid

E 6.2 Spordi propageerimine ja arendamine	T 6.2.3 Traditsiooniks saanud tervisespordiürituste ning uute algatuste toetamine.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, kolmas sektor, spordikeskus, projektid
	T 6.2.4 Olemasolevate rajatiste intensiivsem kasutamine ja täituvuse maksimeerimine.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, kolmas sektor, spordikeskus, projektid
	T 6.2.5 Liikumisharjumuste, vaimse tervise ja tervisliku toitumise propageerimine.	Pidev	Linnavalitsus, spordikeskus, projektid

Lisaks prioriteetsematele linna arengu jaoks oluliste spordivaldkonna eesmärkide ja tegevuste loetelu

Eesmärk	**Tegevus**	**Aeg**	**Teostajad, rahastajad**
E 6.3 Erinevate sportimis-võimaluste valiku laiendamine	T 6.3.1 Multifunktsionaalse spordihalli rajamine (kergejõustikuringi, pallimänguväljak, maadlus).	2026 2030	Erasektor, linnavalitsus, kolmas sektor, projektid
	T 6.3.2 Erasektori initsiatiivil rajatavate objektide ehitamises ja/või teenuse ostmises osalemine (nt jääväljaku, rannavõrkpalli-, tehnikaspordi- ja ekstreemspordi sisehallide rajamine).	Pidev	Linnavalitsus, riik, erasektor, projektid
	T 6.3.4 Püsijääga uisuplatsi rajamine koos sellega kaasneva infrasüsteemidega nagu jäämasin, valgustus (koolide liikumistundide läbiviimine, talvel välitegevuste valiku suurendamine, noorte spordi arendamine, harrastusspordi arendamine - jäähoki, iluuisutamine, kiiruisutamine ja kurling). Suvel saab samas kohas jätkuda rannavõrkpall ning talvel muutub see ala püsijääga uisuplatsiks.	2026-2031	Linnavalitsus, Spordikeskus, projektid, riik, omavalitsused, erasektor
E 6.4 Koostöö ümbruskonna omavalitustega spordirajatiste loomisel ja arendamisel	T 6.4.1 Spordirajatiste kasutamise ja rajamisalase info vahendamine, osalemine arendusprojektides ja ühiste tegevuste koordineerimine.	Pidev	Linnavalitsus, spordikeskus omavalitsu-sed, erasektor, kolmas sektor

E 6.5 Sportimis-võimaluste arendus	T 6.5.1 Soolikaoja puhke- ja tervisespordiraja arendus.	2026-2030	Linnavalitsus, projektid
	T 6.5.2 Terviseradade (sh Palermo, Tammiku, Vallimäe, Põhjametsa) arendus. Kõrgemäe talispordikeskuse arendamine koostöös teiste omavalitsustega. Suusa- ja kergliiklussilla või -tunneli ehitamine (Lilleoru tänavat ületav).	2026-2028	Linnavalitsus, omavalitsu-sed, riik, erasektor, projektid
	T 6.5.3 Discgolfi raja võrgustiku arendamine ja profiraja asukoha leidmine.	2026-2027	Linnavalitsus, projektid, spordikeskus
	T 6.5.4 Rahu Halli rekonstrueerimine energiatõhusaks ja kaasaegseks spordirajatiseks.	2027-2031	Linnavalitsus, projektid
	T 6.5.5 Rakvere Rahu Halli välise pallimänguväljaku renoveerimine.	2026-2027	Linnavalitsus, Spordikeskus, projektid
	T 6.5.6 Rakvere Vahtra tn. laste mänguväljaku palliplatsi renoveerimine.	2027	Linnavalitsus, projektid

7. KULTUUR

Hetkeseis

Rakvere on uudsete ideede ja ürituste läbiviimiseks parim koht. Linnas toimub mitmekesine kultuurielu, korraldatakse suurejoonelisi kultuurisündmusi. Rakvere on Euroopa väiksemaid linnu, kus on oma kutseline teater.

Linna suuremad kultuuriasutused on Rakvere Raamatukogu, Rakvere Muusikakool, SA Rakvere Teatrimaja ja Teatrikino, Virumaa Muuseumid SA koos Rakvere Linnuse, Rehbinderi

maja, Eesti Politseimuuseumi ja Linnakodaniku Majamuuseumiga, Rakvere Galerii. Lisaks tegutsevad mitmed mittetulundusühingud, seltsid ja kogudused, pakkudes tegevust erinevatele sihtrühmadele (muusika, tants, kunst, harrastusteater jne).

Linna kultuurielu koordineerib ja korraldab Rakvere Kultuurikeskus, viies läbi ise üritusi ja aidates teisi läbiviimise juures.

Traditsioonilised üritused on Rakvere linna päevad, Rahvustoitude ja -kultuurifestival „Kamalammas“, Rakvere Kultuurifestival, Arvo Pärdi sünnipäevale pühendatud sündmused, Jaan Paku nimeline noorte muusikute festival, teatrifestival Baltoscandal, Rakvere Laste Balletifestival, filmifestival „Festheart“ ja Meeste Tantsupidu. Tähistatakse rahvus- ja riiklikke pühi ning rahvuskalendri tähtpäevi. Rakvere linn kinnitab igaks aastaks oma esinduskollektiivid, kellel on au esindada linna erinevatel kultuuriüritustel.

Väljakutseks on kultuurielu korraldamist ja arengusuundi mõjutavad kriisiolukorrad, millega seoses kultuuriasutused ja seltsid peavad oma tegevusi ümber korraldama.

Aasta 2030 visioon

- Rakvere on Virumaa kultuuripealinn, mis on omanäoliste kultuurisündmustega rahvusvahelisel pildil.
- Linnas on välja arendatud mitmekesised ja kaasaegsed võimalused kultuuri korraldamiseks.
- Valminud on Arvo Pärdile pühendatud Ukuaru muusikamaja.
- Rakvere Raamatukogu tegutseb kaasaegsetes ruumides ja on kogukonna õppimise, kultuuritarbimise ja vaba aja veetmise kohaks.
- Tagatud on võimalused erinevate huvirühmade kaasatuseks kultuuriellu.
- Tagatakse parimal moel kultuuri toimimine ja arenemine igas olukorras.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärk	**Tegevus**	**Aeg**	**Teostajad, rahastajad, koostööpartnerid**
E 7.1 Rakveres on mitmekesised võimalused korraldada ja tarbida	T 7.1.1 Uute kultuuriobjektide toimimiseks vajalike struktuurüksuste arendamine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid

erinevaid kultuuri-sündmusi	T 7.1.2 Kultuuriprogrammi korraldamine avalikkusele.	Pidev	Kultuurikeskus, Linnavalitsus, allasutused, erasektor, kolmas sektor

Lisaks linnas lahendamist vajavad kultuurivaldkonna eesmärgid, tegevused ja projektid

E 7.2 Rakverel on toetatud mitmekülgne kultuuriruum	T 7.2.1 Kultuuriseltside, sh esinduskollektiivide tegevuse toetamine.	Pidev	Linnavalitsus
	T 7.2.2 Erineva suunitlusega kultuuriürituste ja -projektide kaasfinantseerimine.	Pidev	Linnavalitsus
	T 7.2.3 Kohalike, üle-eestiliste ja rahvusvaheliste sündmuste toetamine ja osalemine.	Pidev	Linnavalitsus, kultuurikeskus, muusikakool, raamatukogu, galerii, seltsid jt.
	T 7.2.4 Kultuuriinfo jagamine veebiplatvormi visitRakvere.com platvormil ja selle haldamine.	Pidev	Linnavalitsus (TIK) Kultuurikeskus
	T 7.2.5 Vähemusrahvuste kultuuri säilitamise ja integratsiooni toetamine.	Pidev	Linnavalitsus, hallatavad asutused, projektid
	T 7.2.6 Vallimäe Vabaõhukeskuse jätkuv arendamine atraktiivseks ja hästitoimivaks esinemispaigaks ja turismi sihtkohaks.	Pidev	Linnavalitsus, TIK Kultuurikeskus, projektid
	T 7.2.7 Rakvere Vallimäel asuva linnuse varemepargi konserveerimine ja valgustamine, et tagada selle säilimine ja turvaline ligipääs.	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, projektid
	T 7.2.8 SA Rakvere Teatrimaja kompleksi renoveerimine, restaureerimine ja valgustamine. Tagamaks selle säilimist ning külastajate turvalist ligipääsu.	Pidev	Linnavalitsus, SA Rakvere Teatrimaja, projektid
E 7.3 Rakveres on kaasaegsed ja koostöös toimivad kultuuri-asutused	T 7.3.1 Rakvere Raamatukogu kaasajastamine ja ruumipuuduse ning ligipääsetavuse lahendamine.	2026-2030	Linnavalitsus, Rakvere Raamatukogu, projektid

	T 7.3.3 Linna asutuste, organisatsioonide ja kultuuriseltside vahelise koostöö arendamine.	Pidev	Linnavalitsus, allasutused, seltsid jm koostööpartnerid
	T 7.3.4 Linna kultuuri keskuseks on toimiv muusikamaja rikkaliku kultuuriprogrammi ning huvihariduse ja -tegevustega.	Pidev	Linnavalitsus, Kultuurikeskus

8. SOTSIAALHOOLEKANNE, LASTE HEAOLU, TERVIS

Hetkeseis

Rakvere linn pakub oma elanikele turvalist, hoolivat ja toetavat elukeskkonda. Sotsiaalteenuste osutamisel lähtutakse üldtunnustatud kvaliteedipõhimõtetest. Inimesel on esmane vastutus enda ja oma perekonnaliikmete toimetuleku tagamise eest. Abivajaduse tekkimisel on tagatud vajalik tugi ning ligipääs sotsiaalteenustele ja -toetustele, mis aitavad elada täisväärtuslikku ja väärikat elu. Teenused on inimesele kättesaadavad, juurdepääsetavad ning taskukohased. Teenuseid osutatakse toetavas keskkonnas. Teenused vastavad inimese individuaalsetele vajadustele, parendavad või säilitavad tema elukvaliteeti. Teenused katavad inimese vajadusi terviklikult, eesmärgi saavutamiseks tehakse vajadusel võrgustikutööd teiste teenuste pakkujatega. Teenuse osutamisel suurendatakse või säilitatakse inimese iseseisvust oma elu korraldamisel kaasates inimest oma isiklike eesmärkide ja vajaduste määratlemisse. Inimest, tema lähedasi ja teisi huvigruppe kaasatakse teenuse planeerimisse ja arendamisse. Teenuseid osutavad kvalifitseeritud töötajad, kelle tööalasesse arengusse teenuseosutaja järjepidevalt panustab.

Rakvere linnas makstakse universaalseid ja sissetulekutest sõltuvaid sotsiaaltoetusi. Universaalsed toetused on sünnitoetus, kooli alguse toetus, represseeritud ning represseerituga võrdsustatud isikute toetus, puudega isiku eluruumi kohandamise toetus, hooldekodu teenuse toetus, hooldajatoetus, matusetoetus. Sissetulekutest sõltuvad toetused on riiklik toimetulekutoetus, ühekordne sotsiaaltoetus, lastega perede sotsiaaltoetus (https://www.riigiteataja.ee/akt/421062023037).

Rakvere linn on loonud vajalikud tingimused laste ja noorte õiguste ning heaolu tagamiseks. Rakvere linnas töötab kolm laste heaolu spetsialisti ja projekti raames noorte heaolu spetsialist. Lapsevanematele korraldatakse vanemlust toetavaid koolitusi (näiteks „Imelised aastad“, Gordoni perekool jne), osutatakse erinevaid nõustamisteenuseid ja pakutakse perede tugiisikuteenust.
Rakvere munitsipaalkoolides on 1.-9. klassi õpilastele koolitoit tasuta, riigitoetusest puudujääva osa tasub omavalitsus. Lasteaialastele on tagatud tasuta hommikusöök.

Rakvere Linnavalitsuse spetsialistid nõustavad erivajadustega laste vanemaid ja erivajadustega täisealisi. Vajadusel pakutakse neile toetavaid sotsiaalteenuseid ja –toetuseid.

Rakvere linnas osutab sotsiaalteenuseid **Rakvere Sotsiaalkeskus.** Rakvere Sotsiaalkeskuses osutatakse eakate päevakeskuse teenust, dementsete päevahoiuteenust, erihoolekandeteenust (toetatud elamise ja igapäevaelu toetamise teenus), laste päevakeskuse teenust, koduteenust, sotsiaaltransporditeenust, tugiisikuteenust, isikliku abistaja teenust, õpilaste arengut toetavaid tugispetsialistide teenuseid, vaimse tervise teenuseid ja varjupaigateenust. **Eakate päevakeskuses** töötavad mitmed huvialaringid, saab lugeda ajalehti ja ajakirju ning kasutada arvutit. Lisaks pakutakse saunateenust, pesupesemise teenust ning muid tervise- ja iluteenuseid. **Laste päevakeskuses** on võimalik osaleda eakohast arengut toetavates vabaajategevustes, saada toetust igapäevaelu kohustustega toimetulemisel ja enese eest hoolitsemisel, õppida sobivates tingimustes ning saada tuge õppetöös. **Psüühilise erivajadusega inimeste päevakeskuses** pakutakse igapäevaelu toetamise teenust (riiklikult finantseeritud 16 kohta). Rakvere Sotsiaalkeskuse s**otsiaalmajas** on 30 sotsiaalkorterit ja kriisituba vältimatu abi osutamiseks. Sotsiaalmajas pakutakse toetatud elamise teenust 8 inimesele. Sotsiaalmaja nullkorrusel osutatakse varjupaigateenust.

Rakvere linn toetab sotsiaalvaldkonnas tegutsevaid mittetulundusühinguid tegevustoetuse ja erinevate projektide rahastamise kaudu. Rakveres on 3 üldhooldusteenuse osutajat. EELK Rakvere Kolmainu kogudus on loonud töökeskuse erivajadustega täiskasvanutele ning pakub kogukonnas elamise teenust. Vajadusel on võimalik kasutada OÜ Sõiduabi sotsiaaltransporditeenust.

Koostöös Päästeametiga toetatakse vähekindlustatud isikute kütteseademete ja elektrisüsteemide uuendamist.

Rakvere linn osaleb Sotsiaalkindlustusameti pilootprojektis “Isikukeskse erihoolekande teenusmudeli jätkurakendamine kohalikus omavalitsuses 2025 – 2026" (ISTE), mis kestab kuni 31.12.2026. Projekti kaudu toetatakse 15 tööealist erivajadusega inimest, et suurendada nende iseseisvat toimetulekut.

Rakvere linn osaleb alates 01.02.2023 Eesti Linnade ja Valdade Liidu partnerina projekti „Kohalike omavalitsuste toetamine lõimumise, sealhulgas kohanemise teenuste pakkumisel“ tegevuste elluviimisel. Projekti raames toetatakse uussisserändajaid, tagasipöördujaid ja vähelõimunud elanikke.

Rakvere linn arendab projektiga “Koduteenuste arendamine Rakvere linnas” koduteenust. Projekti raames võeti tööle neli töötajat - 3 isikuabitöötajat ja 1 haldustöötaja. Alates 01.01.2025 osutatakse koduteenust kuni 5 korda nädalas. Projektiga suurendatakse ligipääsetavust teenustele ning parandatakse eakate toimetulekut kodus. Eakal on võimalik koduteenuse osutamisel elada pikemalt oma kodus. Samuti väheneb koduteenuse arendamisega lähedaste hoolduskoormus. Projekti tegevused toimuvad alates 01.02.2025 kuni 31.01.2027.

Aasta 2030 visioon

- Rakveres on märkav ja hästitoimiv kogukond. Linn hoolib oma kogukonna liikmetest.
- Paindlikud ja isikukesksed sotsiaalteenused ja –toetused soodustavad inimeste iseseisvat toimetulekut.
- Linnaruum ja avalikud hooned on erivajadustega inimestele ligipääsetavad ja avalikud teenused on kõigile võrdselt kättesaadavad.
- Tulemuslik võrgustikutöö aitab ennetada sotsiaalprobleeme.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	**Tegevus**	**Aeg**	**Teostajad, rahastajad**
E 8.1 Märkav, hooliv, teadlik ja tegus kogukond	T 8.1.1 Elanike teadlikkuse tõstmine läbi sotsiaalmeedia ja ajakirjanduse abivajajate märkamisel ja nendest linnavalitsuse või teiste abistavate organisatsioonide teavitamisel.	Pidev	Linnavalitsus, teised partnerid
	T 8.1.2 Elanike teavitamine sotsiaalabi- ja –teenuste võimalustest läbi erinevate kanalite.	Pidev	Linnavalitsus, sotsiaalkeskus
	T 8.1.3 Rakvere Sotsiaalkeskuses toimuvatesse tegevustesse elanike aktiivsem kaasamine.	Pidev	Linnavalitsus, sotsiaalkeskus
E 8.2 Tõhus, paindlik ja kliendikeskne sotsiaalteenuste süsteem	T 8.2.1 Stabiilsete, paindlike ja kliendikesksete sotsiaalteenuste osutamise tagamine, eelistades ennetavaid teenuseid.	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, kogudused ja teised partnerid
	T 8.2.2 Pakutavate sotsiaalteenuste tõhususe analüüsimine ja mitmekesistamine ning teenuste kättesaadavuse parandamine erinevatele sihtrühmadele.	Pidev	Linnavalitsus, sotsiaalkeskus
	T 8.2.3 Innovaatiliste lahenduste arendamine sotsiaalteenuste pakkumisel.	Pidev	Linnavalitsus, sotsiaalkeskus
	T 8.2.4 Klienditöö tegemine juhtumikorralduse põhimõttel.	Pidev	Linnavalitsus
	T 8.2.5 Integreeritud teenusmudeli rakendamine koolist välja langemise ennetamiseks Rakvere linna lasteaedades ja koolides.	Pidev	Koolid, lasteaiad
E 8.3	T 8.3.1 Olemasolevate sotsiaaltoetuste analüüs.	2027	Linnavalitsus,

Efektiivne sotsiaaltoetuste süsteem	T 8.3.2 Efektiivsete sotsiaaltoetuste väljatöötamine ja uuendamine.	Pidev	Linnavalitsus
E 8.4 Tõhus võrgustikutöö	T 8.4.1 Erinevate avalike teenuste pakkujate ja ametkondade koostöö parandamiseks võrgustikutöö rakendamine.	Pidev	Linnavalitsus, haridus-asutused, sotsiaalkeskus, Rakvere Avatud Noortekeskus, PPA
	T 8.4.2. Toimiva koostöövormi loomine ja süsteemne hoidmine erinevate spetsialistide vahel, mis lisaks tööle konkreetsete juhtumitega tegeleb valdkonna arendustegevuse ja ennetustööga.	Pidev	Linnavalitsus, haridus-asutused, sotsiaalkeskus, Rakvere Avatud Noortekeskus, PPA, VIROL
E 8.5 Õnnelikud lapsed ja noored	T 8.5.1. Lastele ja noortele mõeldud sotsiaalabiteenuste vajaduste kaardistamine.	Pidev	Linnavalitsus, sotsiaalkeskus
	T 8.5.2. Laste ja noorte huvitegevuse kättesaadavuse parandamine.	Pidev	Linnavalitsus, sotsiaalkeskus, huvikoolid
	T 8.5.3. Lastega tegelevate spetsialistide omavahelise koostöö parandamine.	Pidev	Linnavalitsus, allasutused,
	T 8.5.4 Laste päevakeskuse tegevuse, sh erinoorsootöö jätkamine ja arendamine, pakkudes ka kodustele lastele mängimisvõimalust ja nende vanematele toetamise eesmärgil kooskäimiseks kohta.	Pidev	Linnavalitsus, sotsiaalkeskus
	T 8.5.5 Tugiteenuste arendamine ja kättesaadavuse tagamine haridusasutustes, psühholoogiline, sotsiaalpedagoogiline ja eripedagoogiline nõustamine lastele ja noortele.	Pidev	Linnavalitsus, sotsiaalkeskus, allasutused
	T 8.5.6 Ennetustöö planeerimine, pöörates suuremat tähelepanu toimetulekuraskustes perede lastele võrdsete võimaluste loomisele.	Pidev	Linnavalitsus, sotsiaalkeskus

	T 8.5.7 Laste ja noorte riskikäitumise ennetamine läbi projektide ja koolituste.	Pidev	Linnavalitsus, sotsiaalkeskus
	T 8.5.8 Lastele parema kaitse tagamine vägivalla, hooletussejätmise ja väärkohtlemise eest.	Pidev	Linnavalitsus
	T 8.5.9 Tõsta teadlikkust laste õigustest laste, lapsevanemate ja spetsialistide seas.	Pidev	Linnavalitsus, sotsiaalkeskus
E 8.6 Teadlikud ja toetatud lapsevanemad	T 8.6.1. Laste heaolu tagamiseks viiakse läbi lastevanematele toetavaid koolitusi vanemlike oskuste arendamiseks ja luuakse teenuseid vanemluse toetamiseks.	Pidev	Linnavalitsus, Sotsiaalkeskus, projektid
	T 8.6.2. Tõsta vanemate teadlikkust laste ja noorte riskikäitumisest ning toetamisvõimalustest läbi koolituste ja infoseminaride.	Pidev	Linnavalitsus, Sotsiaalkeskus
	T.8.6.3 Koostöö lapsehoiuteenuste pakkujatega, et arendada välja paindlikud lapsehoiuteenused vahetustega või osalise ajaga töötavate vanemate lastele ja erivajadustega lastele.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, kolmas sektor
E 8.7 Eakatele väärikas ja tegus elu	T 8.7.1. Isikukeskne paindlik koduteenus võimaldab eakatel elada võimalikult kaua harjumuspärases koduses keskkonnas.	Pidev	Linnavalitsus, sotsiaalkeskus
	T 8.7.2 Eakate elukvaliteedi säilitamine toetavate teenuste ja sotsiaaltoetuste abil (eakate päevakeskus, huvitegevus, sotsiaaltransport, puudega inimese kodu kohandamise toetus jne).	Pidev	Linnavalitsus, sotsiaalkeskus
	T 8.7.3 Eakatele mõeldud teenuste arendamine.	Pidev	Linnavalitsus, sotsiaalkeskus,
E 8.8 Erivajadustega inimeste piirangute vähendamine	T 8.8.1 Erivajadustega inimestele vajalike teenuste kaardistamine ja teenuste arendamine.	Pidev	Linnavalitsus, Sotsiaalkeskus
	T 8.8.2 Avaliku ruumi ja hoonete rekonst-rueerimise ja ehitusprojektide koostamisse sihtgruppide esindajate kaasamine.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor

	T 8.8.3 Erivajadustega inimestele teenuseid pakkuvate mittetulundusühingute toetamine.	Pidev	Linnavalitsus
	T 8.8.4 Eluruumide kohandamine erivajadustega inimestele tagamaks nende toimetulekut kodus.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 8.8.5 Psüühilise erivajadusega inimeste tööhõive suurendamiseks paindlike teenuste arendamine ja pakkumine.	Pidev	Linnavalitsus, sotsiaalkeskus, projektid
	T 8.8.6 Rakvere linna eeskostel olevatele isikutele toetavate teenuste arendamine.	Pidev	Linnavalitsus, sotsiaalkeskus
E 8.9 Kiire ja tõhus vaimse tervise abi	T.8.9.1 Kaardistada vaimse tervise abi võimalused lähipiirkonnas.	2027	Linnavalitsus
	T.8.9.2. Korraldada spetsialistidele vaimse tervise esmaabi oskuste arendamiseks koolitusi.	Pidev	Linnavalitsus, sotsiaalkeskus
	T 8.9.3 Rakvere Sotsiaalkeskuses pakutavate vaimse tervise abi teenuste arendamine.	Pidev	Linnavalitsus, sotsiaalkeskus
E 8.10 Tõhusa abi leidmine ja pakkumine sõltuvushäiretega inimestele	T 8.10.1 Kaardistada sõltuvushäiretega inimeste abi saamise võimalused.	2027	Linnavalitsus,
	T 8.10.2 Arendada koostööd sõltuvushäiretega inimeste abistamisega seotud teenuste pakkujatega.	Pidev	Linnavalitsus
	T 8.10.3 Arendada teenuseid sõltuvushäiretega inimeste toetamiseks.	Pidev	Linnavalitsus, sotsiaalkeskus
E 8.11 Strateegiline ennetustöö	T 8.11.1 Sotsiaalvaldkonna kaardistamine ja ennetusstrateegia väljatöötamine.	2027	Linnavalitsus, sotsiaalkeskus,
	T 8.11.2 Sotsiaalvaldkonna ennetusstrateegia elluviimine.	Pidev	Linnavalitsus, sotsiaalkeskus

	T 8.11.3 Arendada valdkonnaülest ennetustegevust, et olla ajakohane *Lääne-Virumaa tervise ja heaolu strateegiline arengukava 2023-2035* põhimõtetega ja arvestada riiklike prioriteetidega.	Pidev	Linnavalitsus
E 8.12 Hea koostöö kolmanda sektoriga	T 8.12.1. Koostöö laiendamine kolmanda sektoriga.	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor
E 8.13 Sotsiaalvaldkonnal on positiivne maine	T 8.13.1 Sotsiaalvaldkonna positiivne kajastamine meedias.	Pidev	Linnavalitsus

TERVIS

Hetkeseis

Rakvere linnas on tervislikuks eluks head võimalused. On küllaldaselt rohelust ja sportimisvõimalused on head ning mitmekesised.
Esmatasandil üldarstiabi osutavad Rakvere linnas perearstid. Kaasaja nõuetele vastavaid ambulatoorse eriarstiabi vastuvõttude korraldamiseks sobivaid tööruume linnas (sealhulgas haigla ambulatoorse ravi ja diagnostika osakonnas) napib. 2019. aastal valmis esmatasandi tervisekeskus, kus töötavad 10 perearsti ja 2 psühhiaatripraksist. Ambulatoorset eriarstiabi osutavad nii Aktsiaselts Rakvere Haigla kui ka erapraksisena või Tervisekassa valikupartnerina tegutsevad eriarstid. Aktsiaselts Rakvere Haigla osutab piirkonnas erakorralise meditsiini teenuseid, ambulatoorseid ravi- ja diagnostikateenuseid (sealhulgas kooliõe teenuseid), päeva- ja statsionaarset haiglaravi (sealhulgas iseseisvat statsionaarset õendusabi) ning koduõendusteenuseid.. 2021.aastal avati Rakvere Haiglas Lääne-Virumaa taastusravi ja rehabilitatsiooni keskus.

Tervisedendamisega tegelevad Rakveres projektipõhiselt ka mitmed mittetulundusühingud ja haridusasutused (koolid, lasteaiad). Linnas pakutava arstiabi ulatus on linna suurust arvestades murettekitav: murekohaks perearstide vanus ja nende nimistute ületäituvus. Tervisekassa poolt tasustatuna eriarstide vastuvõtule saamine on mõnel erialal problemaatiline. Psühhiaatriateenus on ülekoormatud. Kui eriarstiabi ületab koha peal tagatud võimalused või üldhaigla pädevuse piiri, saadakse abi Tallinna, Tartu ja Ida-Virumaa haiglatest.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	**Tegevus**	**Aeg**	**Teostajad, rahastajad**
E 8.14 Terve ja tervislikke valikuid tegev inimene	T 8.14.1 Terviseedenduslike projektide ja tegevuste toetamine ja neis osalemine, sh terviseedenduslike ürituste korraldamine ja teavitustöö koostöös spordivaldkonnas tegutsevate inimestega. VIROLi tervisenõukogus osalemine.	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, erasektor, projektid, VIROL
	T 8.14.2 Seksuaalhariduse edendamine.	Pidev	Koolid, Tervisekassa, kolmas sektor
	T 8.14.3 Kardiovaskulaarsete haiguste, pahaloomuliste kasvajate, traumade ja nakkushaiguste vältimine ja-ennetamine.	Pidev	Koolid, Tervisekassa, kolmas sektor
	T 8.14.4 Linnakeskkonna arendamine mugavamaks igapäevaseks autovabaks liikumiseks ja tervisespordi harrastamiseks.	Pidev	Linnavalitsus
	T 8.14.5 Sõltuvushäirete ennetamine (tubakatooted, alkohol ja narkootilised ained). Koostöö koostööpartneritega, et tutvustada teenuse kättesaadavust.	Pidev	Linnavalitsus, Aktsiaselts Rakvere Haigla, perearstid, Tervisekassa lepingupartnerid, koolid, Tervisekassa, kolmas sektor
E 8.15 Esmatasandi arstiabi töö- ja teenindus-keskkond vastab kaasaja nõuetele	T 8.15.1 Tänapäevase esmatasandi tervisekeskuse arendamine.	Pidev	Erasektor, linnavalitsus, riik
	T 8.15.2 Koostöö arendamine meditsiinisektoriga, sh perearstidega sotsiaal- ja tervishoiuteenuste paremaks koordineerimiseks.	Pidev	Riik, Aktsiaselts Rakvere Haigla, erasektor
E 8.16 Eriarstiabi teenuste osu-tamine Rak-vere linnas on tagatud	T 8.16.1 Aktsiaselts Rakvere Haigla meditsiinilise võimekuse tagamine ja senise linna toetuse jätkumine.	Pidev	Linnavalitsus, Aktsiaselts Rakvere Haigla
	T8.16.2 Meditsiinipersonali erialakoolituse arendamine Rakveres kindlustamaks valdkonna varustatust personaliga.	Pidev	Tallinna Tervishoiu Kõrgkool jt meditsiinilist kõrgharidust pakkuvad koolid, Aktsiaselts Rakvere Haigla, Linnavalitsus

E 8.17 Laste-asutustes pakutav tervislik toit aitab kaasa laste tervislike toitumis-harjumuste kujunemisele ja lapsed on tervemad	T 8.17.1. Teostatakse lasteaedade ja koolitoidu kvaliteedi ning tervislikkuse järelevalvet.	Pidev	Linnavalitsus, vastavad ametkonnad, allasutused, VIROL, TAI, hoolekogud
	T 8.17.2. Tervislikke toitumisharjumusi propageerivate projektide algatamine ja läbiviimine.	Pidev	Linnavalitsus, koolid, lasteaiad, koostööpartnerid, VIROL, TAI

9. KOLMAS SEKTOR

Hetkeseis

Kolmanda sektori organisatsioonid tegutsevad Rakveres aktiivselt erinevates valdkondades (sport, kultuur, sotsiaalvaldkond jne) ja tehakse valdkondade ülest koostööd.

Rakvere Linnavalitsusel on hea koostöö mittetulundusühingutega sotsiaal-, haridus-, spordi- ja kultuurivaldkonnas. Erinevas vanuses sihtgruppidele tegutsevad spordi-, tantsu- ja lauluringid jne. Linna kolmas sektor tegutseb iseseisvalt, saades vajadusel tuge Rakvere Linnavalitsuselt ja eraettevõtjatelt.

Aasta 2030 visioon

- Rakvere on kaasav linn, kus linnakodanikud osalevad aktiivselt linna elu kujundamisel ja edendamisel, tehes valdkondadeülest koostööd.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks.

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	**Tegevus**	**Aeg**	**Teostaja, rahastaja**
E 9.1 Kodanike heaperemehelike hoiakute arendamine. Suurem kodanike kaasamine.	T 9.1.1 Erinevate võrgustike kaudu linnakodanike teadlikkuse kasvatamine linnas oluliste teemade arutamiseks. Avatud koosolekute ja ümarlaudade edasine regulaarne korraldamine.	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid
	T 9.1.2 Selgete kaasamispõhimõtete rakendamine.	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid
E 9.2 Kodanikuühis-konna tugevdamine, linnakeskkonna arendamine	T 9.2.1 Korteriühistute ja nõustamine vajaduspõhiselt.	Pidev	Korteriühistud, linnavalitsus, projektid, erasektor
E 9.3 Säästva mõtlemise arendamine. Tark tarbimine. Uuskasutuse ja taaskasutuse suurendamine	T 9.3.1 Taaskasutus- ja ringmajandusprojektide toetamine.	Pidev	Linnavalitsus, Lääne-Viru Jäätmekeskus, kolmas sektor, projektid, erasektor
E 9.4 Kodaniku-ühiskonna keskkonna alane koolitus	T 9.4.1 Keskkonnateadlikkuse arendamine koolituste ja projektidega.	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, erasektor
E 9.5 Kolmas sektor on kaasatud erinevate valdkondade arendamisse	T 9.5.1 Erinevate teenuste, ürituste, tegevuste toetamine.	Pidev	linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, erasektor

10. ETTEVÕTLUS, TURISM

Hetkeseis

Rakveres ja selle lähiümbruses tegutsevate ettevõtete edukus on linna kuvandi üheks oluliseks mõjutajaks ja kandjaks.

Rakverlastele töökohtade kindlustajana tähtis kõrge ekspordipotentsiaaliga mitmekülgne tööstussektor toetub olulisel määral kohalikule ressursibaasile, mida väärindatakse pidevalt tõstes tehnoloogilist taset ning osaledes rahvusvahelises tööjaotuses. Rakveres asuvate ettevõtete tööjõuareaal, kust 90 km/h sõidukiirusega on võimalik poole kuni kolmveerand tunniga tööle jõuda, on kasvanud enam kui 50 kilomeetrini ning see hõlmab ligi 100 000 elanikuga maa-ala. 2020. a valminud Aaspere-Haljala 6,5 km neljarealine teelõik juba lihtsustab ühendust Tallinna ja Rakvere vahel. Tagamaks olemasolevatele ja lisanduvate ettevõtetele piisavaid valikuid tööjõu leidmiseks, on oluline maantee- ja raudteevõrgu kvaliteedi jätkuv parandamine ja liiklusohutuse suurendamine. Samuti on vajalik Viru- ja Järvamaa avaliku transpordivõrguga kaetuse suurendamine ning ühistranspordiliinide parem koordineerimine, sh raudteetranspordiga.

Tulevikus näeme Rakverest teistesse linnadesse igapäevaselt tööle sõitjate arvu kasvu. Tallinna kõrval pakuvad üha enam võimalusi nii Ida-Virumaa linnad kui ka Tartu linn, seda näiteks teadmismahukamate töökohtade osas, kuna kvalifitseeritum tööjõud ja juhid, kellele Rakvere võiks olla sobivaks elupaigaks, on reeglina keskmisest liikuvamad. Rakverlaste jaoks on oluline, et suureneks reisirongide liikumiskiirus (kuni 160 km/h), mugavus ja sagedus nii Tallinna kui ka Narva suunal ning pikendataks elektriraudteed Tapalt Rakvereni ja sealt edasi ka Narvani.

Nagu Eesti, nii on ka Lääne-Virumaa linnastumise tase madalam kui mujal Euroopas. Maakonnas asuvad ettevõtted on elanikkonna vähenemise tingimustes liikumas maakonnakeskusesse, kuna jätkub siseränne maalt linna. Seda soodustab nooremaealistele tüüpiline soov elada suuremates asulates, lähemal haridus-, kultuuri- ja lõbustusasutustele ning igapäevastele teenustele. Sellised muutused toovad ilmselt kaasa Lääne-Virumaa teenindus- ja kaubandussektori töökohtade suurema siirdumise Rakverre, mis omakorda soodustab mujalt Eestist saabuvate teenusekasutajate hulga suurenemist Rakveres.

Erinevaid kvaliteetseid kaupu ja teenuseid pakkuvad ettevõtted Rakvere kesklinnas on vajalikud turismi arendamiseks, nagu ka uute turismiatraktsioonide rajamine ning olulisemate külastussihtkohtade vahelise liikumise suunamine ja hõlbustamine. Turisti Rakverre saabumise motiiviks on konkreetne soov külastada mõnda üha suureneva tuntusega objekti: Rakvere linnuse kogupere keskaja teemapark, 2020 valminud Vallimäe Vabaõhukeskus ja renoveeritud Pikk tänav koos põneva Linnakodaniku Majamuuseumiga, Tarva kuju, Rakvere Teatri kompleks koos teatrikino ja kaitsealuse mõisapargiga, AQVA spaa, arhitektuurselt eriilmeline Keskväljak, Eesti Politseimuuseum, Rehbinderi maja jpm. Rakvere eesmärgiks on muutuda ühe-kahe päeva külastuspaigast pikemaks kohalolekuks põhjust andvaks sihtkohaks. Selleks on

vajalik välja töötada eri objektide sünergiale toetuvad Rakvere linna turismistrateegia, turismi arengu- ja tegevuskava, lähtudes Rakvere kui kestliku ja rohelise sihtkoha - *„Green Destination“* – põhimõtetest.

Välja on arendatud „Visitrakvere“ bränd, mille turundamisega tegeletakse järjepidevalt. Linna kuvandit toetavate kaubamärkidena tuleb edasi arendada õnnestunud tunnuslauset „Väge täis“ ja kultuurikontseptsioonil „Kreisilinn – *Crazy City*“ baseeruvaid tegevusi, millega haakuvad hästi traditsioonidega kultuuriüritused: Arvo Pärdi muusikapäevad, teatrifestival Baltoscandal, Eesti Ööjooks, Meeste Tantsupidu, Punklaulupidu. Linna külastava turisti vajadusi arvestavalt tuleks kavandada ka Rakvere Kultuurikeskuse, Rakvere Turismiinfokeskuse ja Rakvere Spordikeskuse tegevusi ning investeeringuid.

Aasta 2030 visioon

- Rakvere on reisisihina nii Eestis kui rahvusvaheliselt tuntud, Roheline sihtkoht TOP100 hulgas maailmas, hästi ligipääsetav.
- Rakvere on inspireerivate sündmuste toimumise linn. Eestisisesed ja rahvusvaheliselt huvipakkuvad atraktsioonid ja muud turismitooted motiveerivad Rakvere külastamist ja korduvkülastusi ning pikendavad nii sise- kui väliskülastaja viibimist Rakveres ja piirkonnas.
- Rakvere on kestliku ja rohelise väärtuspõhise sihtkohana külalislahke ja turvaline, linnas viibija külastajakogemus on ühtlaselt kvaliteetne ja ootusi ületav. Turismitooted ja -teenused on inspireerivad, meeldejäävad ja uuendusmeelsed.
- Linnas ja lähikonnas on rahvusvaheliselt tuntud suure ekspordivõimekusega ettevõtteid, mis kasutavad kaasaegseid tehnoloogiaid ning mille töötajad on motiveeritud.
- Ettevõtjatele on sotsiaalse ja tehnilise taristu teenuste pakkujad taganud hea kvaliteediga ning konkurentsivõimelise hinnaga teenused, mis motiveerivad neid siin oma tegevust arendama. Turismisektoris on piisavalt kvalifitseeritud tööjõudu, korraldatud on vajaduspõhine ümber- ja kutseõpe.
- Rakverel on hästi toimivad transpordiühendused Euroopa suunal Tallinna Ülemiste liiklussõlme.
- Linna poolt tagatud avalikud teenused ja sportimisvõimalused pakuvad linna turismiettevõtjatele klientide juurdevõitmisel tuntavat tuge.
- Kesklinn on elav äri- ja kultuurikeskus, millel on atraktiivsed jalgsi liikumise ja muud ühendused Rakvere linnusega.
- Linnas toimuvad kultuuri- ja spordisuurüritused, mis toetavad kohalikku ettevõtlust ja toimivad ka mainekujundusprojektidena. Rakvere on aastaringselt turistidele atraktiivne.

<u>Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist</u>

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	**Tegevus**	**Aeg**	**Teostajad, rahastajad, koostööpartnerid**
E 10.1 Ettevõtluse arendamiseks vajaliku taristu väljaarendamine	T 10.1.1 Kauba tn – Arkna tee raudteeviadukti projekteerimine ja väljaehitamine.	2027-2030	Linnavalitsus, riik, projektid
E 10.2 Linna külastavate turistide arvu suurendamine	T 10.2.1 Rakvere turismivaldkonna infomaterjalide arendamine.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, kolmas sektor, projektid
	T 10.2.2 Turismimessidel (Eestis (TourEST), Soomes (Matka), Lätis (Balttour) osalemine ja sellega seotud tegevuste koordineerimine kõigi huvitatud osapoolte maksimaalseks kaasamiseks.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, kolmas sektor, projektid
E 10.3 Turistide Rakveres viibimise aja pikendamiseks vaatamisväärsuste arendamine	T 10.3.1 Rakvere kui Rohelise Sihtkoha (*Green Destination*) arendamine.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, projektid
	T 10.3.2 Vallimäe Vabaõhukeskusesse, Rakvere linnusesse ja Tarva juurde saabuvate turistide vana- ja kesklinna meelitamine visuaalselt ühendatud objektide jada abil.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, kultuuriministeerium
	T 10.3.3 Kesklinna atraktiivsuse suurendamine linnaplaneerimise ja ehitustegevuse abil. Linnaruumi täiendavate vaatamisväärsuste rajamine, mida nägemata ei taheta Rakverest mööduda.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, projektid
	T 10.3.4 Rakvere vaprate koolinoorte mälestuseks skulptuuri rajamine (idee kavandi konkurss on käimas).	2026-2030	Linnavalitsus, projektid
E 10.4 Positiivse maine	T 10.4.1 Julge ja nüüdisaegse linna kuvandi - *„Kreisi linn/Crazy City“*jätkuv kasutamine.	Pidev	Linnavalitsus
	T 10.4.2 Koostöö arendamine kultuuri- ja spordivaldkonnas tegutsejatega.	Pidev	Linnavalitsus

hoidmine ja reklaam	T 10.4.3 Brändi Visitrakvere turundamine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 10.4.4 Linna tunnuslause „Väge täis/Full of Power“ ja sümboolika jätkuv levitamine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid

<u>Lisaks turismi ning ettevõtluse arendamise alaste tegevuste loetelu</u>

Eesmärk	**Tegevus**	**Aeg**	**Teostajad, rahastajad, koostööpartnerid**
E 10.5 Välis-suhtluse arendamine	T 10.5.1 Koostöösuhete arendamine sõpruslinnadega.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
	T 10.5.2 Koolide välissuhtluse toetamine, sh õpilas- ja isetegevusrühmade vahetused.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
	T 10.5.3 Rakveres tegutsevate erinevate rahvuste kultuuriseltside tegevuse toetamine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
	T 10.5.4 Linna reklaamimine konverentsiturismi sihtkohana. Konverentside, koolituste ja ürituste korraldamise võimaluste selgitamine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
	T 10.5.5 Kontaktide loomine ja informatsiooni kogumine koostööprojektide võimaluste kohta koostöös saatkondadega.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
E 10.6 Turismi arendamine	T 10.6.1 Vallimäe Vabaõhukeskuse, Rakvere linnuse, Rakvere vanalinna projektide jätkamine.	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuse-umid, projektid, erasektor
	T 10.6.2 Kontserdi- ja etendustegevuse korraldamine Vallimäel, vanalinnas ja keskväljakul ning teistes kontserdipaikades.	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, projektid, erasektor
	T 10.6.3 Hooajaliste linnaekskursioonide korraldamine väljaõppinud giidide juhtimisel.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, SA Virumaa Muuseumid
	T 10.6.4 Linna logo ja tunnuslause levitamine.	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, erasektor
	T 10.6.5 Rakvere linna mainekontseptsiooniga trükiste, kaartide, audio-visuaalse materjali ning turiste teenindavate infostendide ja -viitade valmis-	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa

	tamine- uuendamine ja paigaldamine turisti teekonnale (sh Tallinna-Peterburi maanteele).		Muuseumid, erasektor
	T 10.6.6 Turismiviitade ja –info paigutamine turistide kogunemispaikadesse: Keskväljak, promenaad, bussijaam, linnus.	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, erasektor
	T 10.6.7 Viitadele ingliskeelse informatsiooni lisamine. Näiteks linna sissesõitudel on eestikeelne sõna „kesklinn“ halvasti mõistetav.	2025	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, erasektor
	T 10.6.8 Terviklike turismitoodete väljaarendamine koostöös Rakvere turismipiirkonna partneritega.	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, erasektor
	T 10.6.9 Rakvere lisamine rahvusvahelistesse turismimarsruutidesse ja vastava viidastiku paigaldamine.	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, erasektor
	T 10.6.10 Turismiümarlaudade ja koolituste korraldamine.	Pidev	Linnavalitsus,
E 10.7 Ettevõtluse arendamine	10.7.1 Kontaktide algatamine, koostöö loomine ja ühisprojektide väljatöötamine siinse piirkonna ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste ning Rakvere sõpruslinnade vahel.	Pidev	Linnavalitsus, koostööpartnerid, projektid, erasektor
	10.7.2 Valdkonna arengule suunatud projektide ettevalmistamine ja elluviimine (nii kohalikul, regionaalsel, riiklikul kui ka rahvusvahelisel tasandil).	Pidev	Linnavalitsus, koostööpartnerid, projektid, erasektor

11. Elanikkonnakaitse ning turvalisuse tagamine

Kriisi korral on väga oluline, et selleks oleks ühtviisi hästi ette valmistunud nii omavalitsused, ettevõtted, korteriühistud kui üksikisikud.

Rakvere linnal on elanikkonnakaitse arendamine ja kriisivalmiduse tõstmine fookuses ja tegevused käivad paralleelselt mitmes lõigus:

Rakvere linna ja valla ühine kriisikomisjon
Ühine kriisikomisjon võimaldab lisaks kriiside lahendamisele toetada teineteist keerulistes olukordades ka elanikkonnakaitse ja kriisiennetuse küsimustes. Toimuvad ühised õppused, viimati välkõppus 31.10.23 koos Rakvere haiglaga.
Kriisikomisjoni liikmetega on lepitud kokku, mis aja vältel peavad nad kogunema, kui puudub sidepidamise võimalus.

Koostöö elutähtsate teenuste osutajatega
Head parterid on elutähtsate teenuste osutajad AS Rakvere Vesi ja AS Rakvere Soojus ning AS Rakvere Haigla ja Kaitseliidu Viru Malev.

Rakvere linna ja Rakvere valla veetarbijad on hästi kaitstud, veevarustus ja heitvee ärajuhtimine on veevärgi klientidele kriisiolukorras pidevalt tagatud. Rakvere Vesi tagab oma klientidele veevarustuse ka elektrikatkestuste korral. Veega varustatuse tagamine on üks elutähtsatest teenustest, mille toimepidevuse riskid on ettevõte ennetavalt läbi analüüsinud, nende seadmete juhtimis- ja turvasüsteem on auditeeritud, lepingupartneritega on sõlmitud vajalikud kokkulepped ning ettevõttel on teenuse sujuvaks jätkumiseks täielik valmisolek.

Rakvere veetöötlusjaam ning kõik linna ja valla veepumplad on varustatud statsionaarsete diiselgeneraatoritega, mis käivituvad kohe, kui vool ära läheb. Reoveepumplate töös hoidmiseks on ootevalmis kümmekond mobiilset generaatorit.

Rakvere Soojuse katlamajad on varustatud generaatoritega. Elektrikatkestuste korral saavad nad oma klientidele soojusega varustatuse tagada eeldusel, kui on loodud vastuvõtuvõimekus.

Koostöö teiste ettevõtetega
Linnal on olemas ettevõtjate kontaktid ning saame pöörduda vajadusel. Kui tegemist on laiaulatusliku kriisi või evakuatsiooniga, siis käivitub riiklik tasand ja kohalik omavalitsus on siin koostööpartner, kes kohapeal ülesandeid täidab. Linnal eraldi mingeid lepinguid sõlmitud ei ole.
Elutähtsate teenuste pakkujatel, nagu AS Rakvere Soojus ja AS Rakvere Vesi, on erinevateks olukordadeks olemas oma plaanid ja tegutsemisjuhised.

Avalikud varjumiskohad
Koostöös Päästeametiga on märgistatud linna kuus avalikku varjumiskohta: https://www.rescue.ee/et/juhend/avalikud-varjumiskohad/avalikud-varjumiskohad-laane-virumaal

Mobiilsed diiselgeneraatorid ja kerksuskeskused
2022 soetati osaliselt Päästeameti toetuse abil satelliittelefon ja kolm **mobiilset diiselgeneraatorit**, mis on mõeldud kriisiolukorras kasutamiseks ja elektri tootmiseks linna **kerksuskeskustes**. Suuremate kriiside korral on Rakvere linnal valmisolek avada kolm kerksuskeskust: sotsiaalkeskuses, spordikeskuses ja Rohuaia lasteaias. Keskustes saab

elanikele jagada infot, seal saab laadida telefoni, on tagatud vesi ja elekter. Tegemist ei ole evakuatsioonikeskusega, kus pakutakse öömaja, vaid seal saab lühiajaliselt viibida. Rakvere linn sai 2026. aastal riigi kriisivarude tugevdamise raames Starlinki seadme, mis aitab kriisiolukorras tagada sidepidamise ka tavapäraste sidekanalite häire korral.

Elanike teadlikkuse tõstmine

Kriisis on igaühel oma roll. On oluline, **et iga kodanik** kasutaks võimalust kriisiks valmistuda - varu enne maru - ning teha endast olenev, et toiduvaru ja turvalisus oleks tagatud endale, oma perele, lähedastele - ja kui siis on tõesti abi tarvis, on lähim tugi kohalik omavalitsus.
Rakvere linna senine kogemus näitab pigem, et inimestel teadlikkus erinevates kriisides toimetulekuks on pigem vähene ja sestap on järjepidev teadlikkuse tõstmine oluline.

Korteriühistutel on suur roll, kuidas luua valmidus kriisiolukorras toimetulekuks. Pikaajalise elektrikatkestuse korral suudavad elutähtsate teenuste osutajad Rakvere linnas kortermajadele tagada kuni 72 tundi nii soojuse kui ka veevarustuse - aga seda ainult juhul, kui kortermajal on välja ehitatud vastuvõtuvõimekus (vahepump olemas).

Korteriühistute infopäevade korraldamine (2022. a mais ja novembris) koostöös VIROLi, Päästeameti, AS Rakvere Vesi, AS Rakvere Soojuse ja AS KredEx esindajatega ning info jagamine linna kanalites.
Suuremahulise kriisi korral toimub elanikkonna teavitamine liiklusvahendi ringi liikudes linnas, rääkides ruuporist. Samuti saab kõige käidavamatesse kohtadesse – ostukeskused, poed, bussijaam, korterelamute sissepääsud paigaldada infoplakatid.

Ohuteavituse sireenisüsteemid

Päästeamet on arendanud üle-eestilist ohusireenide võrgustikku ning paigaldanud Rakvere linna kaks sireenipunkti. Sireenide võrgustik on üks osa ohuteavituse süsteemist. Lisaks kasutatakse kiireks ohuteavituseks erinevaid kanaleid ja vahendeid, nagu massimeedia, asutuste veebileheküljed ja sotsiaalmeediakanalid, mobiiltelefonide sõnumid, vajadusel ka valjuhääldeid ja ukselt uksele teavitamist. Eesmärk on võimalikult paljusid inimesi õigeaegselt ohu eest hoiatada.

Turvaline linnaruum ning tegevuskava

Turvalise keskkonna planeerimisel kasutatakse nii elanikkonda kui eri asutuste eksperte, et ühiselt luua kvaliteetne avalik ruum. Rakvere on keskkond, kus igas linnaosas peab olema võrdselt turvaline elada. Arengukava on seotud turvalisuse tegevuskavaga, et tagada kooskõla prioriteetidega. Tegevuskava eesmärkide saavutamiseks tuvastatakse need fookuspunktid, mis vajavad turvalisuse kavandamisel eelkõige tähelepanu, moodustatakse ühtsete arusaamiste ja eesmärkidega meeskond, tekib tervikpilt mõjutavatest probleemidest ja juurpõhjustest ning algatatakse süsteemsed tegevused mis on mõjusad turvalisema elukeskkonna tagamisel.

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad, koostööpartnerid
E 11.1 Avalike varjumis-kohtade arendamine	T 11.1.1 Avalikele varjumiskohtadele luuakse generaatori ühendamise võimekus.	2026-2030	Linnavalitsus, projektid
	T 11.1.2 Avalike varjumiskohtade sisustamine vastavalt nõuetele.	2026-2030	Linnavalitsus, projektid
E 11.2 Kerksus-keskuste arendamine	T 11.2.1 Kerksuskeskuste tarbeks nõutava sisustuse hankimine.	2026-2030	Linnavalitsus, projektid
E 11.3 Elanike kriisiteadlikkuse ja iseseisva valmisoleku suurendamine	T 11.3.1 Teabepäevade ja koolituste korraldamine elanikele.	Pidev	Linnavalitsus, Päästeamet, projektid
E 11.4 Kohaliku omavalitsuse kriisialase võime suurendamine	T 11.4.1 Kriisimeeskonna liikmete koolitamine.	Pidev	Linnavalitsus, Päästeamet, projektid
	T 11.4.2 Turvalisuse arenguprogramm	2026-2028	Linnavalitsus, Päästeamet, projektid

12. RAHANDUS JA EELARVESTRATEEGIA (2026-2031)

Hetkeseis

Rakvere linna eelarve tulude poole laekumine on viimastel aastatel stabiliseerunud. Seda eeskätt tänu linna ja ümbruskonna tugevatele ettevõtetele ning neis töötavate inimeste tulumaksu stabiilsele laekumisele. Ka tasandusfondi eraldised ning maamaks on laekunud kavandatu kohaselt. Rakvere tugevuseks on eraettevõtluse rohkus ja mitmekesisus, sealhulgas tööstusalade areng.

Sarnaselt teiste Eesti linnadega väheneb ka Rakvere elanike ja maksumaksjate arv. Kahanevat tulu on kompenseerinud sissetulekute kasv. Linna võimalus oma rahalise seisu parandamiseks on soodustada progressiivset ettevõtlust, mis omakorda tuleneb kvaliteetsest haridusest.

Inimesed valivad oma elukoha üldiselt järgmiste parameetrite järgi:

- sobiv töö,
- haridusasutuste olemasolu ja kvaliteet,
- elamispinna hind ja kättesaadavus,
- vaba aja veetmise võimalused,
- elukeskkonna turvalisus.

Elanikkonna suurendamiseks Rakvere linnas on vajalik eelkõige elamu- ja ärimaade planeerimine. Maakonnakeskusena on Rakverele oluline hea koostöö riigiasutustega ning nende esindatuse säilimine ja suurenemine linnas.
Järgnevatel aastatel ei saa välistada uute laenukohustuste võtmist, et kaasfinantseerida eurotoetuste abil tehtavaid vajalikke investeeringuid.

Võimalike kohalike maksude kehtestamine

Lisaks Rakveres juba kehtivatele kohalikele maksudele on olnud arutlusel täiendavate kohalike maksude kehtestamine. Alljärgnev tabel annab ülevaate võimalike maksude headest ja halbadest külgedest.

Maksuliik	Plussid	Miinused
Müügimaks	Esialgu võib tulu linnakassase suureneda.	Kogutav vaid Rakvere linna ametlikes piirides tegutsevatelt ettevõtjatelt. On ebasoodne eesmärgi suhtes elavdada kesklinna. Kaupmehed võivad veel enam liikuda kesklinnast välja naabervaldadesse, nt Põhjakeskusesse. Võib avaldada halba mõju linna kuvandile.
Tasulise parkimisala kehtestamine	Kesklinna piirkonnas on võimalik vähendada autode liigset pikaajalist parkimist.	Linn on väike ja parkimise korraldamise kulud ilmselt ei kata võimalikke tulusid.
Reklaamimaks	Maksu kehtestamine annab lisaks maksutulule rohkem võimalusi ka linnaruumi kujundamisel.	Korraldamine ja maksude kogumine nõuab täiendavat kulu.

Tulevikus võib toetava seadusandliku baasi korral, sarnaselt paljudele Euroopa riikidele, arutada veel muude maksuliikide – turismimaks, linnamaksu, ökomaksu vmt - kehtestamist, tingimusel, et kogutavad vahendid saavad sihtotstarbeliselt kasutatud linna ja piirkonna turismiatraktsioonide turunduseks ja puhkamisvõimaluste reklaamiks.

Aasta 2030 visioon

- Linna tulubaas lubab pakkuda kodanikele kõrgetasemelisi avalikke teenuseid.
- Maksuraha kasutamine on jätkuvalt vastutustundlik, tehtavad kulutused on selged ja läbipaistvad.
- Haldusterritoriaalse ümberkorralduse käigus on suurenenud linna maksubaas ja kasvanud investeerimisvõimekus, mille abil saab linnakeskkonda paremini arendada.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 12.1 Finants-juhtimise parandamine	T 12.1.1 Linna ja allasutuste finantsplaneerimise parandamine rahaliste vahendite efektiivsem kasutamine.	Pidev	Linnavalitsus
E 12.2 Linna projektide efektiivsuse seire	T 12.2.1 Erinevate projektide suurem koordineerimine, nende sünergiavõimaluste otsimine ja efektiivsuse seire vältimaks projektide juhuslikkust ja ühekordset efekti. Ettevalmistustööd Euroopa Liidu vahendite taotlemiseks ja taotluste ettevalmistamine.	Pidev	Linnavalitsus, allasutused, riik, koostööpartnerid, projektid
E 13.3 Linna finants-võimekuse tagamine	T 13.3.1 Prioriteetseks pidada investeeringute tegemise võimekust omavahenditest. Majandusolude ning investeerimisvõimaluste paranedes hoida linna rahalist seisu olukorras, et tagada laenuvõtmise vajalik võimekus lubatud laenukoormuse piires.	Pidev	Linnavalitsus

Eelarvestrateegia

Rakvere linn (Rakvere linnavolikogu 16.09.2026 määrus nr 11	2025 täitmine	2026 eeldatav täitmine	2027 eelarve	2028 eelarve	2029 eelarve	2030 eelarve	2031 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	**31 804 785**	**32 496 210**	**33 319 076**	**34 632 023**	**36 105 762**	**37 762 164**	**39 504 292**
Maksutulud	19 118 981	20 023 300	20 912 874	22 049 057	23 356 700	24 858 310	26 457 526
sh tulumaks	18 877 356	19 768 300	20 657 874	21 794 057	23 101 700	24 603 310	26 202 526
sh maamaks	229 790	245 000	245 000	245 000	245 000	245 000	245 000
sh muud maksutulud	11 835	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Tulud kaupade ja teenuste müügist	2 814 237	2 643 064	2 668 793	2 722 169	2 776 613	2 832 145	2 888 788
Saadavad toetused tegevuskuludeks	9 746 991	9 769 846	9 677 409	9 800 797	9 912 449	10 011 708	10 097 978
sh tasandusfond	1 787 928	1 622 531	1 622 531	1 622 531	1 622 531	1 622 531	1 622 531
sh toetusfond	6 581 751	6 720 469	6 854 878	6 978 266	7 089 918	7 189 177	7 275 447
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	1 377 312	1 426 846	1 200 000	1 200 000	1 200 000	1 200 000	1 200 000
Muud tegevustulud	124 577	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000
Põhitegevuse kulud kokku	**27 783 470**	**32 295 655**	**30 268 557**	**31 276 759**	**32 219 286**	**33 259 818**	**34 315 651**
Antavad toetused tegevuskuludeks	3 125 291	3 445 649	3 692 726	3 744 424	3 793 102	3 838 619	3 884 683
Muud tegevuskulud	24 658 179	28 850 006	26 575 831	27 532 335	28 426 184	29 421 199	30 430 969
sh personalikulud	16 280 645	17 987 267	17 084 989	17 597 539	18 125 465	18 669 229	19 229 306
sh majandamiskulud	8 370 739	10 814 439	9 445 842	9 889 796	10 255 719	10 706 970	11 156 663

sh muud kulud	6 795	48 300	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000
Põhitegevuse tulem	**4 021 315**	**200 555**	**3 050 519**	**3 355 263**	**3 886 476**	**4 502 345**	**5 188 640**
Investeerimistegevus kokku	**-9 107 898**	**-4 442 655**	**-2 916 911**	**-2 481 415**	**-6 510 648**	**-5 102 682**	**-1 779 860**
Põhivara müük (+)	41 986	0					
Põhivara soetus (-)	-18 042 692	-4 801 895	-2 543 188	-1 843 673	-8 243 958	-5 748 826	-1 000 000
sh projektide omaosalus	-8 864 938	-3 717 486	-2 235 297	-1 735 918	-5 635 990	-4 242 207	-1 000 000
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	9 177 753	1 059 540	307 891	107 755	2 607 968	1 506 619	0
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-10 000	-10 000					
Finantstulud (+)	33 393	50 000	80 000	80 000	80 000	80 000	80 000
Finantskulud (-)	-308 339	-740 300	-761 614	-825 497	-954 658	-940 475	-859 860
Eelarve tulem	**-5 086 583**	**-4 242 100**	**133 608**	**873 848**	**-2 624 172**	**-600 337**	**3 408 780**
Finantseerimistegevus	**6 373 541**	**1 270 821**	**-123 912**	**-677 442**	**2 753 967**	**955 368**	**-2 218 853**
Kohustiste võtmine (+)	8 000 000	3 397 310	1 400 000	1 000 000	4 635 000	3 000 000	0
Kohustiste tasumine (-)	-1 626 459	-2 126 489	-1 523 912	-1 677 442	-1 881 034	-2 044 633	-2 218 853
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	469 996	-2 971 279	9 696	196 406	129 794	355 031	1 189 927
Nõuete ja kohustiste saldode muutus kokku (+ /-)	-816 961	0	0	0	0	0	0
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	3 081 697	110 418	120 114	316 520	446 314	801 345	1 991 272
Võlakohustised kokku aasta lõpu seisuga	13 450 279	14 721 100	14 597 188	13 919 746	16 673 713	17 629 080	15 410 227
Netovõlakoormus (eurodes)	10 368 582	14 610 682	14 477 074	13 603 226	16 227 398	16 827 735	13 418 955
Netovõlakoormus (%)	32,6%	45,0%	43,4%	39,3%	44,9%	44,6%	34,0%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	31 804 785	22 747 347	24 404 153	26 842 107	31 091 810	36 018 761	39 504 292
Netovõlakoormuse individuaalne ülemmäär (%)	100,0%	70,0%	73,2%	77,5%	86,1%	95,4%	100,0%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	21 436 203	8 136 665	9 927 078	13 238 881	14 864 412	19 191 026	26 085 336

Investeeringuobjektid	2026 eeldatav täitmine	2027 eelarve	2028 eelarve	2029 eelarve	2030 eelarve	2031 eelarve
01 Üldised valitsussektori teenused	**1 610 000**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
sh toetuse arvelt	400 000	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	1 210 000	0	0	0	0	0
02 Riigikaitse	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	0	0	0	0	0
03 Avalik kord ja julgeolek	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	0	0	0	0	0
04 Majandus	**1 758 385**	**1 000 000**	**1 000 000**	**1 000 000**	**1 000 000**	**1 000 000**
sh toetuse arvelt	152 240	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	1 606 145	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
05 Keskkonnakaitse	**782 210**	**393 188**	**143 673**	**143 958**	**8 826**	**0**
sh toetuse arvelt	532 169	307 891	107 755	107 968	6 619	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	250 041	85 297	35 918	35 990	2 207	0
06 Elamu- ja kommunaalmajandus	**100 000**	**200 000**	**0**	**0**	**0**	**0**
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	100 000	200 000	0	0	0	0
07 Tervishoid	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	0	0	0	0	0
08 Vabaaeg, kultuur ja religioon	**320 000**	**450 000**	**100 000**	**2 100 000**	**740 000**	**0**
sh toetuse arvelt	0	0	0	1 000 000	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	320 000	450 000	100 000	1 100 000	740 000	0

09 Haridus	**231 300**	**500 000**	**600 000**	**5 000 000**	**4 000 000**	**0**
sh toetuse arvelt	0	0	0	1 500 000	1 500 000	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	231 300	500 000	600 000	3 500 000	2 500 000	0
10 Sotsiaalne kaitse	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	0	0	0	0	0
KÕIK KOKKU	**4 801 895**	**2 543 188**	**1 843 673**	**8 243 958**	**5 748 826**	**1 000 000**
sh toetuse arvelt	1 084 409	307 891	107 755	2 607 968	1 506 619	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	3 717 486	2 235 297	1 735 918	5 635 990	4 242 207	1 000 000

Suuremad investeeringud nimeliselt	**2026 eeldatav täitmine**	**2027 eelarve**	**2028 eelarve**	**2029 eelarve**	**2030 eelarve**	**2031 eelarve**
01 Lai 20 Pangahoone rekonstrueerimine	**1 610 000**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
sh toetuse arvelt	400 000	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	1 210 000	0	0	0	0	0
04 Tuleviku tn ehitus	**1 000 000**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
sh toetuse arvelt		0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	1 000 000	0	0	0	0	0
04 Tammiku tn kergliiklustee ehitus	**310 000**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
sh toetuse arvelt	152 240	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	157 760	0	0	0	0	0
04 Rägavere tee ja Ööbiku tn vahelise ala taristu väljaehitamine	**0**	**700 000**	**0**	**0**	**0**	**0**
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	700 000	0	0	0	0
04 Linna teede rekonstrueerimine	**0**	**300 000**	**1 000 000**	**1 000 000**	**1 000 000**	**1 000 000**

sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		300 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
05 Lai 34 park-puhkeala	**0**	**300 000**	**0**	**0**	**0**	**0**
sh toetuse arvelt		238 000				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		62 000				
05 Rahvaaia piirdemüüride korrastamine	**108 000**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
sh toetuse arvelt	86 400	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	21 600	0	0	0	0	0
05 Linna sadeveekraavide rekonstrueerimine	**610 000**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
sh toetuse arvelt	420 900					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	189 100					
05 Rahvaaia tiigi korrastamine	**33 159**	**93 188**	**143 673**	**143 958**	**8 826**	**0**
sh toetuse arvelt	24 869	69 891	107 755	107 968	6 619	
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	8 290	23 297	35 918	35 990	2 207	
06 Tänavavalgustuse uuendamine	**100 000**	**200 000**	**0**	**0**	**0**	**0**
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	100 000	200 000				
08 Sporditaristute ehitus, virgestusala ja sisejõusaal	**0**	**0**	**100 000**	**100 000**	**0**	**0**
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)			100 000	100 000		
08 Spordikeskus staadioni jooksuraja rekonstrueerimine	**0**	**450 000**	**0**	**0**	**0**	**0**
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		450 000				
08 Spordihalli majutuskohtade ehitus	**0**	**0**	**0**	**0**	**740 000**	**0**
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)					740 000	
08 Arvo Pärdile pühendatud muusikamaja Ukuaru kontsertklaveri soetus	**260 000**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	260 000					
08 Arvo Pärdile pühendatud muusikamaja Ukuaru oreli ehitus	**0**	**0**	**0**	**2 000 000**	**0**	**0**
sh toetuse arvelt				1 000 000		
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)				1 000 000		
09 Vabaduse tn koolihoone rekonstrueerimine	**80 000**	**200 000**	**600 000**	**5 000 000**	**4 000 000**	**0**
sh toetuse arvelt				1 500 000	1 500 000	
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	80 000	200 000	600 000	3 500 000	2 500 000	
09 Reaalkooli WC püstakute renoveerimine	**0**	**300 000**	**0**	**0**	**0**	**0**
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	300 000	0	0	0	0

Arvestusüksus

Rakvere linn	2025 täitmine	2026 eeldatav täitmine	2027 eelarve	2028 eelarve	2029 eelarve	2030 eelarve	2031 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	**31 804 785**	**32 496 210**	**33 319 076**	**34 632 023**	**36 105 762**	**37 762 164**	**39 504 292**
Põhitegevuse kulud kokku	**27 783 470**	**32 295 655**	**30 268 557**	**31 276 759**	**32 219 286**	**33 259 818**	**34 315 651**
Põhitegevuse tulem	**4 021 315**	**200 555**	**3 050 519**	**3 355 263**	**3 886 476**	**4 502 345**	**5 188 640**
Investeerimistegevus kokku	**-9 107 898**	**-4 442 655**	**-2 916 911**	**-2 481 415**	**-6 510 648**	**-5 102 682**	**-1 779 860**
Eelarve tulem	**-5 086 583**	**-4 242 100**	**133 608**	**873 848**	**-2 624 172**	**-600 337**	**3 408 780**
Finantseerimistegevus	**6 373 541**	**1 270 821**	**-123 912**	**-677 442**	**2 753 967**	**955 368**	**-2 218 853**
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	**469 996**	**-2 971 279**	**9 696**	**196 406**	**129 794**	**355 031**	**1 189 927**
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (+/-)	**-816 961**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	**3 081 697**	**110 418**	**120 114**	**316 520**	**446 314**	**801 345**	**1 991 272**
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	**13 450 279**	**14 721 100**	**14 597 188**	**13 919 746**	**16 673 713**	**17 629 080**	**15 410 227**
Netovõlakoormus (eurodes)	10 368 582	14 610 682	14 477 074	13 603 226	16 227 398	16 827 735	13 418 955
Netovõlakoormus (%)	32,6%	45,0%	43,4%	39,3%	44,9%	44,6%	34,0%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	31 804 785	22 747 347	24 404 153	26 842 107	31 091 810	36 018 761	39 504 292
Netovõlakoormuse ülemmäär (%)	100,0%	70,0%	73,2%	77,5%	86,1%	95,4%	100,0%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	21 436 203	8 136 665	9 927 078	13 238 881	14 864 412	19 191 026	26 085 336

KOKKUVÕTE

Rakvere linna areng on jätkusuutlik. Iga valdkonna töögrupis leiti, et kui võrrelda ennast analoogsete linnadega, on meil asjad üle keskmise head. Rakvere on käinud head rada ning ei ole põhjust praegust suunda muuta. Linn tahab edaspidigi silma paista julgete ja uuenduslike tegemistega. Teiselt poolt ollakse oma rahaliste võimaluste suhtes konservatiivsed ning linnakassast väljakäidud eraldised peavad olema tehtud vastutustundlikult. Investeeringute suuna poolt valitsegu mõistlik tasakaal asfalti ja betooni ning inimkapitali panustamise vahel. Ühest küljest on mõistetav kodanike seisukoht, et enne toredate uute hoonete ja skulptuuride ehk n-ö „kellad – viled“ ehitamist tuleb teed ja tänavad korda teha, kuid teisest küljest - ainult korras tänavaid ja kõnniteid turist vaevalt vaatama tuleb. Panustada tuleb ka atraktiivsemasse ehitusse, mis inimesed ja raha liikuma paneb ning ka teede remondiks rohkem ressursse toob.
Eesmärgiks seatud eri valdkondade või projektide suurima ühisosana tuleb nimetada järgmisi olulisimaid prioriteete:

- Haridus. See valdkond moodustab linnakassa väljamaksetest üle poole ning selle kvaliteedi tagamine ja korrashoid on linna arengut silmas pidades kõige olulisem.
- Linna jalg- ja jalgrattateede remont ja ehitamine. Linna kompaktsust arvestades praegu tugevat arendamist nõudev valdkond. Nõuab suuri investeeringuid ning lähimas tulevikus tuleb aktiivselt otsida fondidest väliseid rahastusvõimalusi.
- Ettevõtlusele soodsate tingimuste tagamine Rakvere tööstusalade kruntide ettevalmistamise ja pakkumisega.
- Kesklinna atraktiivsuse suurendamine ning turistide juurdemeelitamine. Linnuse ja Tarva parem sidumine kesklinnaga.

Arengukava on aluseks linna eelarve koostamisel vastavalt siin toodud prioriteetidele. Kuna sajaprotsendilist oskust tulevikku prognoosida meile antud ei ole, tuleb selleski kavas teha olude muutudes vastavaid parandusi. Kõiki varasemast arengukavast pärit ideid ning töögruppides tekkinud uusi mõtteid on püütud siin kajastada. Kõik soovid võivad ju lõpuks realiseeruda. Siin on nad seatud sellisesse järjekorda, mida meie praegused parimad teadmised ja rahalised võimalused lubavad.